

Sastamalan seudun yhteistoiminta- alueen palvelusetelisääntökirja 1.7.2022

Hyväksytty yhteistoiminta-alueen
sosiaali- ja terveyslautakunnan
kokouksessa 64 § 8.6.2022

Sisällys

I Yleinen osa	2
II Vammaisten ja kehitysvammaisten asumispalvelut	14
III Lapsiperheiden kotipalvelu.....	22
IV Lyhytaikainen asumispalvelu (tilapäishoito)	29
V Omaishoitajan vapaat.....	31
VI Tilapäinen kotihoito	34
VII Ikäihmisten tehostettu asumispalvelu.....	36
VIII Erityisasumispalvelut	40
IX Vammaisten työ- ja päivätoiminta	46
X Lääkkeiden koneellinen annosjakelu	53
XI Hintaliite.....	61

I Yleinen osa

1 Määritelmät

Tässä sääntökirjassa

1. asiakkaalla tarkoitetaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua asiakasta;

2. palvelusetelillä tarkoitetaan järjestämistä vastuussa olevan kunnan sosiaali- ja terveyspalvelun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti. Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Tämän vuoksi asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyissä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluissa. Palvelusetelin käyttäjällä on kuitenkin muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa kunnan hyväksymä palvelutuottaja.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) säätelee palvelusetelin käyttöä. Palvelusetelilakia sovelletaan palvelusetelin käyttämiseen kuntien järjestämissä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Lakia sovelletaan ainoastaan yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen hankkimiseksi. Tämän vuoksi lakia ei voi soveltaa julkisyhteisöjen tuottamien palvelujen hankkimiseen. Palvelusetelijärjestelmässä kunta ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palvelutuottajan välinen sopimus;

3. tulosidonnaisella palvelusetelillä tarkoitetaan palveluseteliä, jonka arvo määräytyy kunnan määrittelemien asiakkaan jatkuvien ja säännöllisten tulojen mukaan tai jonka arvo perustuu tulojen huomioon ottamiseen sosiaalihuoltolain 56 §:ssä ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaisella tavalla;

4. omavastuuosuudella tarkoitetaan sitä osuutta yksityisen palvelutuottajan tuottaman palvelun hinnasta, jota kunnan myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi. Omavastuuosuuksia ei voi periä asiakasmaksulain (734/1992) 4 ja 5 §:ssä maksuttomaksi säädetyistä palveluista. Tällöin palvelusetelille on määriteltävä sellainen käypä arvo, jolla palvelu voidaan tuottaa;

5. sääntökirjalla tarkoitetaan asiakirjaa, jolla kunta asettaa palvelusetelilain 5 §:ssä tarkoitetut hyväksymiskriteerit palvelutuottajille sekä siihen kuuluvia liitteitä. Kunta velvoittaa palvelutuottajat jatkuvasti noudattamaan sääntökirjan määräyksiä. Yksityinen palvelutuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palvelutuottaja hyväksyy palvelusetelillä toteutettavien sosiaali- tai terveyspalvelujen tuottajaksi. Itse palvelua tuottaessa sitä koskevan sopimuksen osapuolina ovat

palvelutuottaja ja asiakas. Tämän sääntökirjan ulkopuoliset sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu kuntaan.

6. kunta tarkoittaa Sastamalan kaupunkia (Sastamalan seudun yhteistoiminta-alueen vastuukunta).

7. palvelutuottaja tarkoittaa palvelusetelituottajaksi ilmoittautunutta yritystä, yhteisöä tms. joka tuottaa palveluita asiakkaille, joille on myönnetty palveluseteli

8. jatkuvat palvelut tarkoittaa laitoksessa tai asumisyksikössä tarjottavaa hoivaa ja hoitoa, joka on jatkuvaa ja pitkäaikaista

9. ei-jatkuvat palvelut tarkoittaa palveluita, joita tuotetaan asiakkaille käyntityyppisesti joko kotiin tai palvelutuottajan tiloissa sekä laitoksessa tai asumisyksikössä tarjottavaa hoivaa ja hoitoa, joka ei ole pitkäaikaista

2 Asiakkaan asema

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata hänet kunnan muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin. Palvelusetelin saanut asiakas tekee palvelujen tuottajan kanssa sopimuksen palvelun hankkimisesta. Tätä sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet. Asiakkaan ja palvelutuottajan välistä sopimusta koskevan erimielisyyden saattamisesta kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi säädetään kuluttajariitalautakunnasta annetussa laissa.

Kunnan on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palvelutuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu. Asiakkaan on annettava palvelusetelin myöntämistä varten tarvittavat tulotiedot. Asiakkaalle on annettava myös tieto siitä, mistä muualta ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksestaan riippumatta hankkia. Kunnalla on viranomaisena lain perusteella oikeus saada palveluiden järjestämiseksi tarpeelliset tiedot muilta viranomaisilta.

Asiakkaalle on varattava tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja antaa asiassa tarpeellinen selvitys. Asiakkaan valittua palvelusetelin, hänen tulee itse hakeutua hyväksytylle yksityiselle palvelutuottajalle.

Reklamaatitilanteessa kuluttajan tulee ilmoittaa tyytymättömyydestään sopimuskumppanilleen eli palvelutuottajalle. Asiakkaan asemaan sovelletaan palvelusetelilakia sekä sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia. Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakia. Lain mukaan elinkeinonharjoittaja ei muun muassa saa kulutushyödykettä tarjotessaan käyttää sopimusehtoa, jota hyödykkeen hinta ja muut asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen on pidettävä kuluttajien kannalta kohtuuttomana.

Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajaoikeuden mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiotilanteessa. Seuraamuksiin kuuluvat kuluttajan oikeus pidäytyä maksusta, virheen oikaisu, hinnanalennus, kaupan purku ja vahingonkorvaus. Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saattaa sopimussuhtettaan koskevan erimielisyyden kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi.

Sosiaalihuoltolain mukaan asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus kohtelustaan sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Asiakkaalla on myös mahdollisuus kantelun tekemiseen.

3 Palvelutuottajan velvoitteet

Palvelutuottaja on laissa yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) tarkoitettu palvelutuottaja. Palvelutuottaja sitoutuu täyttämään palvelusetelilain (569/2009) 5 §:n mukaiset yleiset ehdot.

Kunnalla on oikeus vaatia palvelutuottajaa toimittamaan kirjalliset todistukset tai muun riittävän näytön siitä, että tässä kohdassa mainitut yleiset edellytykset täyttyvät.

1. Rekisteröinti ennakkoperintärekisteriin

Palvelutuottaja sitoutuu olemaan rekisteröitynä verohallinnon ennakkoperintärekisterissä.

2. Palvelutuottajaa koskevan erityislainsäädännön edellytykset

Palvelua tuottavalla yrityksellä tulee olla lupa tuottaa kyseisen asiakasryhmän palveluja.

Palvelujen tuottajan tulee täyttää kulloinkin voimassa olevat, sitä koskevat erityislainsäädännön edellytykset. Tässä tapauksessa erityislainsäädännöllä tarkoitetaan erityisesti lakia yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011).

Palvelua tuottavan yksikön kohdalla edellytysten täytyminen on tarkastettu yksikön perustamisvaiheessa.

Perustamisluvan myöntää toimivaltainen aluehallintovirasto (AVI) tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira. Luvan saanut palvelutuottaja rekisteröidään yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen antajien Ysteri-rekisteriin, jota AVIt ylläpitävät yhdessä Valviran kanssa.

Sellaiset palvelutuottajat, jotka eivät harjoita ympärivuorokautista sosiaalipalvelutoimintaa tekevät toimiluvan hakemisen sijaan ilmoituksen toiminnan aloittamisesta sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle siinä kunnassa, jossa palvelutuottaja antaa ko. palveluja.

Palvelutuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta samassa laajuudessa ja kuten omasta toiminnastaan.

3. Vähimmäispalvelutaso

Palvelutuottajan tuottamien palvelujen on jatkuvasti vastattava vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta. Samoin palvelutuottajan on toteuttava asiakkaansa oikeuden laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon sekä sosiaalipalveluihin. Käytännössä kunta hyväksyy palvelun tason siinä vaiheessa, kun se valitsee tietyn palvelutuottajan mukaan palvelusetelijärjestelmään ja ottaa tältä asiaa koskevan sitoumuksen. Asiakkaan palvelun tarpeeseen tulee vastata hänen tosiasiallisten tarpeidensa mukaisesti toimintakyky huomioiden ja sitä kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla tukien.

Mikäli palvelutuotantoa uhkaa vakava este tai häiriö, jonka toteutumiseen palvelutuottaja ei toiminnallaan voi vaikuttaa ja joka toteutuessaan aiheuttaisi vaaraa palvelun asiakkaiden terveydelle tai turvallisuudelle, voi kunta harkintansa mukaan ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin esteen taikka häiriön vaikutusten minimoimiseksi ja asiakkaiden terveyden ja turvallisuuden takaamiseksi. Mikäli palvelutuottaja on omalla toiminnallaan edesauttanut häiriön tai esteen syntyä taikka näistä aiheutuvien vaikutusten leviämistä, on tämä velvollinen korvaamaan aiheutuneista toimenpiteistä syntyneet kustannukset täysimääräisinä.

4. Vakuutusturva

Palvelutuottaja sitoutuu ottamaan ja pitämään voimassa toimintansa edellyttämät lakisääteiset vakuutukset vastuun varalta, kuten terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaiset vakuutukset.

Mahdolliset vahingot korvataan ensisijaisesti palvelutuottajan vakuutuksesta ja viime kädessä palvelutuottaja vastaa niistä vahingonkorvauslain mukaisesti. Kunta ei vastaa palvelutuottajan asiakkaalle aiheuttamista vahingoista. Jos palvelu joudutaan uusimaan tai asiakas tarvitsee muuta palvelua palvelutuottajan virheestä johtuvasta syystä tai toimenpiteen suorittamisen virheellisyyden vuoksi, vastaa aiheutuvista kustannuksista palvelutuottaja.

5. Toimitilat

Palvelutuottajan toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti. Samoin toimitilojen on täytettävä lain edellyttämät palvelutuottajalle asetetut hyväksymisedellytykset. Liikuntarajoitteisella, esimerkiksi pyörätuolia käyttävällä asiakkaalla tulee olla esteetön pääsy palvelutuottajan toimitiloihin.

6. Hintatiedot, sopimus ja palvelun peruuttaminen

Palvelutuottajalla on oltava internet-sivut, joilta käy ilmi toimitilojen osoitetiedot sekä tarjottavien palvelujen hintatiedot. Tarjottavien palvelujen hintatiedot tulee toimittaa asiakkaalle hänen pyynnöstään myös kirjallisessa muodossa. Palvelutuottajan tulee olla tavoitettavissa puhelimitse virka-aikana.

Palvelutuottaja saa muuttaa hintojaan kattohinnat huomioiden kunkin vuoden alusta alkaen ilmoittamalla siitä kunnalle edellisenä vuonna 30.9 mennessä kirjallisesti. Palvelutuottaja

ilmoittaa muuttuneet hinnat asiakkaille, kun kunta on hyväksynyt ne. Kunta ilmoittaa hintojen hyväksymisestä tai hylkäämisestä kirjallisesti 31.10 mennessä.

Palvelutuottaja vastaa siitä, että asiakkaan kanssa on tehty sopimus palvelun sisällöstä, tuottamispaikasta, aikataulusta ja palvelun määrästä. Hinnosta ja tuotettavasta palvelusta tulee sopia siten, että palveluseteliä käyttävä asiakas voi vaivatta päätellä palvelun kokonaishinnan ja sen osuuden, joka jää hänen maksettavakseen.

Ei-jatkuvissa palveluissa asiakas saa peruuttaa sovitun käynnin 24h ennen sovittua käyntiä. Tällöin palvelutuottaja ei saa laskuttaa käyntiä miltään osin. Mikäli asiakas peruu käynnin vähemmän kuin 24h ennen käyntiä, käynti katsotaan käytetyksi ja palvelutuottaja saa laskuttaa käynnin normaalisti. Mikäli peruuntuminen johtuu tällöin asiakkaan sairastumisesta tai vastaavasta äkillisestä syystä, asiakas saa korvaavan käynnin. Asiakkaan on tällöin toimitettava kunnalle riittävä selvitys tapahtuneesta. Palvelutuottaja saa peruuttaa sovitun käynnin 7 vuorokautta ennen sovittua käyntiä. Mikäli palvelutuottaja peruuttaa käynnin vähemmän kuin 7 vuorokautta ennen, on palvelutuottaja velvollinen korvaamaan asiakkaalle peruuntumisesta aiheutuvat välittömät kulut. Tämä ehto koskee myös jatkuvia kotiin annettavia palveluita.

Mikäli asiakkaan hoito jatkuvassa asumisyksikössä annettavassa palvelussa keskeytyy tilapäisesti, on palvelutuottaja oikeutettu perimään kunnalta kokonaisuudessaan lähtöpäivän osalta sekä 50% palvelusetelin arvosta seuraavilta 14 päivältä. 14 päivää ylittävältä osalta palvelutuottaja ei ole oikeutettu perimään mitään maksuja kunnalta tai asiakkaalta pois lukien asiakkaan maksama vuokra. Tilapäinen keskeytys tarkoittaa, että asiakas on hoidettavana esimerkiksi sairaalassa tai muussa hoitopaikassa ja poissaolon kesto on kokonaisia vuorokausia. Kuolemantapauksessa kunta maksaa palvelutuottajalle palvelusetelin arvon vielä kuolemaa seuranneelta päivältä.

7. Henkilökunta

Palvelutuottaja sitoutuu kuvaamaan kunnalle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan. Henkilökunnan tulee pätevyystasoltaan vastata kunnallisen palvelutuotannon henkilöstön vähimmäispätevyyttä. Hyväksytyin palvelutuottajan on osoitettava palvelusta vastaava henkilö. Palvelutuottajan henkilökunnan tulee pystyä toteuttamaan palvelu suomeksi.

Sosiaalipalveluissa työskentelevän henkilöstön tulee täyttää lain sosiaalihuollon ammattihenkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005), sosiaalihuoltolain (1301/2014) ja lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) mukaiset edellytykset. Palvelutuottaja vastaa siitä, että henkilöstö on rekisteröitynyt valtakunnallisiin Terhikki tai Suosikki-rekistereihin, ja että lasten kanssa työskentelevien rikostaustaote on tarkistettu.

Henkilöstön määrän ja pätevyyden tulee vastata yksikön toimilupaa luvanvaraisissa palveluissa. Hoiva-avustajia voi käyttää toimiluvan mukaisesti.

Palvelutuottaja huolehtii omasta ja henkilöstönsä lain edellytykset täyttävästä ja riittävästä ammattitaidosta, ammattitaidon säilymisestä ja kehittämisestä sekä riittävästä

täydennyskoulutuksesta. Palveluntuottajan tulee todentaa käydyt koulutukset tarvittaessa kunnalle. Henkilökunnalta edellytetään myös riittävää suomen kielen taitoa.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että lasten kanssa työskentelevä tuottava henkilökunta ei ole syyllistynyt rikosrekisterilain (770/1993) § 6 momentin 2 mukaisiin rikoksiin ja kaikkien lasten kanssa työskentelevien henkilöiden rikosrekisteri on tarkastettu lain lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämiseksi (504/2002) mukaisesti.

Palveluntuottaja vastaa riittävien ja asianmukaisten suojarusteiden hankinnasta ja kustannuksista henkilöstölleen. Palveluntuottaja vastaa henkilöstön ohjeistuksesta ja opastuksesta suojarusteiden asianmukaisessa käytössä. Ohjeistuksessa tulee noudattaa oman alueen sairaanhoitopiirin antamia ohjeistuksia.

8. Palveluntuottajan nuhteettomuus ja tilaajavastuulain noudattaminen

Palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että se taikka sen johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö ei ole syyllistynyt rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla laissa julkisista hankinnoista 80 §:ssä tai 81 §:ssä mainittuun rikokseen tai tekoon.

Palveluntuottaja sitoutuu täyttämään *lain tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä* (1233/2006) mukaiset edellytykset. Palveluntuottaja sitoutuu pyydettyä toimittamaan asian varmentavat asiakirjat kunnalle.

9. Asiakastyytyväisyys ja -palaute

Palveluntuottaja sitoutuu toimimaan siten, että asiakastyytyväisyys on hyvä. Palveluntuottajalla tulee riittävä asiakaspalautejärjestelmä. Asiakaspalautteet tulee käsitellä asianmukaisesti ja palautteet täytyy raportoida kunnalle vähintään vuosittain.

Kunnalla on halutessaan mahdollisuus toteuttaa asiakastyytyväisyys- ja muita kyselyitä palveluntuottajan asiakkaille. Palveluntuottajan tulee avustaa kyselyiden toteuttamisessa esim. pitämällä kyselyä tai kyselyä koskevaa materiaalia näkyvillä taikka jakamalla materiaalia asiakkaille.

10. Tiedonanto kunnalle

Palveluntuottajan tulee informoida kuntaa säännöllisesti tarjoamiensa palvelujen laadun valvonnasta. Kuntaa tulee erityisesti informoida asiakkaiden tekemistä reklamaatioista ja korvausvaatimuksista, reklamaatioihin johtaneista syistä ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä. Palveluntuottajan tulee raportoida kunnalle palvelusetelillä tuotettua hoitoa koskevista julkisoikeudellisista valituksista ja kanteluista samoin kuin kaikkia edellä mainittuja koskevista ratkaisuksista. Ilmoitus kunnalle tulee tehdä tällaisissa tapauksissa viipymättä.

Palveluntuottajan tulee toimittaa kunnalle tiedoksi asiakkaille toimittamansa infokirjeet.

11. Henkilötietojen säilyttäminen, rekisterinpito ja tietojen toimittaminen

Henkilötietojen käsittelyssä tulee noudattaa lainsäädännön ja EU:n tietosuoja-asetuksen mukaisia vaatimuksia.

Kunta toimii henkilötietojen käsittelyä ja tietosuojaa koskevan lainsäädännön mukaisena rekisterinpitäjänä. Palvelutuottaja toimii henkilötietojen käsittelijänä kunnan puolesta ja lukuun. Palvelutuottajan tulee ilmoittaa kunnalle kaikki tahot, jotka käsittelevät kunnan vastuulla olevia henkilötietoja. Kunta on oikeutettu vaatimaan palvelutuottajaa vaihtamaan alihankkijan, mikäli kunta ei katso tämän alihankkijan täyttävän tietosuojavelvoitteitaan. Kunnan tietoja saa käsitellä ja säilyttää ainoastaan ETA-alueella.

Palvelutuottaja ja tämän alihankkijat saavat vastaanottaa, tallentaa ja käsitellä vain kunnan määrittämiä, palvelutuottamiseen liittyviä tarpeellisia henkilötietoja, eikä palvelutuottaja tai tämän alihankkija saa vastaanottaa, tallentaa tai käsitellä mitään muita henkilötietoja. Erityisten tietoryhmien (aiemmin ns. arkaluontoiset tiedot) osalta palvelutuottaja tai tämän alihankkija saa vastaanottaa, tallentaa ja käsitellä vain asiakkaan terveyteen liittyviä tietoja.

Tietojen on säilyttävä virheettöminä ja eheinä. Asiakirjoja ja niihin sisältyviä tietoja on käsiteltävä huolellisesti ja julkisuuslain mukaisen hyvän tiedonhallintatavan mukaisesti. Paperiasiakirjat säilytetään lukituissa huoneissa tai kaapeissa. Säilytystiloissa on huomioitava paloturvallisuus sekä vesivahinkovaara. Sähköisiä asiakirjoja tulee käsitellä tietoturvallisesti ja niiden pitää olla suojattu esimerkiksi käyttäjätunnuksella ja salasanalla tai toimikortin pin-koodilla.

Palvelutuottaja säilyttää asiakirjoja toimipaikassaan asiakkaan palvelusopimuksen ajan. Mikäli asiakkuus on toistuva, säilyttää palvelutuottaja asiakirjoja siihen saakka, kunnes sopimus päättyy.

Palvelutuottaja ja tämän alihankkija sitoutuu toteuttamaan kunnan henkilötietoja käsitellessään riittävät tekniset ja organisatoriset toimenpiteet tietojen suojaamiseksi. Palvelutuottaja ja tämän alihankkija sitoutuvat avustamaan kuntaa asianmukaisilla teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä, jotta kunta pystyy täyttämään veloitteensa rekisterinpitäjänä. Palvelutuottaja ja tämän alihankkijat sitoutuvat siihen, että kunnan vastuulla olevat henkilötiedot ovat sellaisessa yleisesti käytettävässä ja koneellisesti luettavassa muodossa, että ne voidaan automaattisesti irrottaa järjestelmästä siirrettäväksi toiseen järjestelmään.

Palvelutuottaja ja tämän alihankkija sitoutuvat asiakkuuden päätyttyä järjestämään ja siirtämään asiakasasiakirjat kunnalle arkistoitavaksi sekä hävittämään vastaavat hallussaan olevat asiakirjat. Palvelutuottaja ja tämän alihankkija sitoutuvat hävittämään taikka siirtämään kaikki taikka osan kunnan vastuulla olevista henkilötiedoista myös kunnan muulla perusteella näin vaatiessa.

Kunnalla on oikeus antaa tarkentavia ohjeita henkilötietojen käsittelyyn liittyen. Päivitetyt ohjeet tulee ottaa käyttöön viipymättä.

12. Markkinointi

Palvelutuottajan markkinoinnin on oltava asiallista, luotettavaa ja hyvän tavan mukaista. Ylisanoja tai vertailumuotoja ei saa käyttää. Markkinoinnilla ei tule luoda tarpeetonta

sosiaali- tai terveydenhuoltopalvelujen kysyntää. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot vastaanotto paikasta, -ajasta ja ajanvarausmahdollisuudesta. Hinnoista ilmoittamisen tulee tapahtua vertailukelpoisella tavalla siten, että palveluseteliä käyttävä asiakas voi vaivatta päätellä palvelun kokonaishinnan ja sen osuuden, joka jää hänen maksettavakseen.

13. Lainsäädäntö

Palvelutuottajan on noudatettava kaikkia palvelutuottajaa ja sen toimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja viranomais määräyksiä ja ohjeita.

Palvelutuottaja sitoutuu noudattamaan voimassa olevaa työsopimuslainsäädäntöä ja alan työehtosopimuksia.

Palveluun sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.

14. Hyväksymisen peruuttaminen

Kunnalla on oikeus peruuttaa palvelutuottajan hyväksyminen ja poistaa palvelutuottajan nimi hyväksytyjen palvelutuottajien listasta välittömästi ilman irtisanomisaikaa, mikäli:

- a) hyviä hoito- ja palvelukäytäntöjä ei noudateta;
- b) palvelutuottaja ei noudata kunnan kirjallisesta kehotuksesta huolimatta sääntökirjan ehtoja;
- c) palvelutuottaja on tullut maksukyvyttömäksi, ei ole kyennyt hoitamaan laskujaan eräpäivään mennessä, on aloittanut akordimenettelyn, on asetettu selvitystilaan tai on välittömässä vaarassa tulla asetetuksi selvitystilaan; tai
- d) palvelutuottaja tai joku sen johtoon kuuluva henkilö on tuomittu syyllisenä hankintalain 80 §:n tai 81 §:n mukaisesta rikoksesta.

Kunta voi peruuttaa palvelutuottajan hyväksymisen palvelusetelituottajaksi tämän pyynnöstä. Hyväksymisen peruutus astuu voimaan kuuden kuukauden kuluttua tätä koskevasta pyynnöstä. Palvelutuottaja ei ole velvollinen ottamaan uusia palveluseteliasiakkaita tänä aikana. Pitkäaikaisessa hoidossa olevat asiakkaat on hoidettava irtisanomisajan puitteissa normaalisti.

15. Laskutus

Palvelun laskutus tulee tapahtua säännöllisesti kuukausittain. Kuukauden aikana tuotetut palvelut tulee laskuttaa seuraavan kuukauden 10. päivään mennessä tai mikäli tämä päivä osuu viikonlopuille tai arkipyhälle, sitä välittömästi seuraavana arkipäivänä. Yhden palvelusetelipalvelun osalta tulee lähettää yksi lasku. Eri palvelusetelipalveluita ei saa laskuttaa samalla laskulla. Laskun lisäksi palvelutuottajan tulee lähettää kunnalle erillinen raportti, jossa tuotetut palvelut asiakkaittain on eritelty. Raportin toimittaminen on edellytys laskun maksamiselle. Raportti tulee toimittaa kunnalle kunnan edellyttämässä muodossa. Palvelutuottaja ei ole oikeutettu laskuttamaan laskutuslisää.

Mikäli laskutus viivästyy edellä mainitusta määräajasta, on kunnalla oikeus pidättää laskun summasta osuus seuraavan taulukon mukaisesti:

Viivästys em. määräpäivästä kalenteripäivinä	Pidätysosuus
-10 pv	0,5 %
11-30 pv	5%
30-60 pv	10 %
60-120 pv	20 %
120- pv	50 %

16. Este ja ylivoimainen este

Palvelutuottajan on lähtökohtaisesti kaikissa tilanteissa huolehdittava palvelutoiminnan häiriöttömyydestä. Mahdollisiin palvelutuotantoa haittaaviin esteisiin ja häiriöihin tulee varautua ennalta ja niiden syntyessä niistä aiheutuvia vaikutuksia tulee pyrkiä minimoimaan.

Vapauttamisperusteeksi (force majeure) voidaan katsoa sellainen sääntökirjan mukaisten velvollisuuksien täyttämisen estävä, epätavallinen ja asiaan vaikuttava tapahtuma, jota palvelutuottajan ei ole ollut syytä ottaa huomioon palvelusetelituottajaksi ilmoittautuessa ja joka on kunnasta tai palvelutuottajasta riippumaton, eikä sen estävää vaikutusta voida poistaa ilman kohtuuttomia lisäkustannuksia tai kohtuutonta ajanhukkaa. Tällainen tapahtuma voi olla sota, kapina, sisäinen levottomuus, viranomaisen suorittama pakko-otto tai takavarikko julkiseen tarpeeseen, tuonti- tai vientikielto, luonnonmullistus, yleisen liikenteen tai energiajakelun keskeytys, lakko tai muu työselkkkaus tai tulipalo tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen kunnasta tai palvelutuottajasta riippumaton syy. Palvelutuottajan tulee neuvotella kunnan kanssa ennen kuin tämän voidaan katsoa vapautuneen tuottamasta palvelua.

Ennalta ilmoitettua ja kestoiltaan rajattua tavanomaista lakkoa tai työnseisausta ei kuitenkaan lueta sellaiseksi tapahtumaksi, jonka perusteella palvelutuottajan voitaisiin katsoa olevan vapautettu tuottamasta palvelua.

4 Kunnan velvoitteet

Kunnan on pidettävä luetteloa hyväksymistään palvelujen tuottajista. Tiedot palvelujen tuottajista, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista tulee olla julkisesti saatavilla internetissä ja muulla soveltuvalla tavalla. Asiakkaan käyttäessä palveluseteliä kunta ei ole sopimussuhteessa palvelutuottajaan.

Kunnan on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palvelutuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Kunnan täytyy informoida asiakasta siitä, mistä ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksettaan hankkia. Kunnan täytyy selvittää asiakkaalle, mitä tietoja hänestä luovutetaan hänen valitsemalleen palvelusetelituottajalle. Kunnan on varattava asiakkaalle

tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja tarvittaessa antaa asiaa koskevaa selvitys.

Kunnan tulee peruuttaa palvelujen tuottajan hyväksyminen ja poistaa palvelujen tuottaja luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palvelujen tuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista.

Kunnalla on lisäksi velvollisuus valvoa hyväksymiensä palvelujen tuottajien palvelujen laatua hyväksymismenettelyn lisäksi myös palvelujen tuottamisen yhteydessä. Kunnan tulee täten varmistaa, että palvelujen tuottajat täyttävät toiminnalle asetetut vähimmäisedellytykset.

Kunta valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palvelutuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Kunnan tulee ottaa palvelutuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa palvelutuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palvelutuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta. Mikäli hakemus on epätäydellinen miltään osin, kunta pyytää täydentämään hakemusta. Hakemus katsotaan tällöin rauenneeksi, mikäli palvelutuottaja ei toimita tarpeellisia asiakirjoja annetussa määräajassa.

5 Verotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli

- myönnetään selkeästi määriteltyihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa, jonka käytön hän itse määrittelee

Palveluseteliä käytettäessä asiakkaan omavastuu ei oikeuta kotitalousvähennykseen tuloverotuksessa. Arvonlisäverolain 34 §:n mukaan veroa ei suoriteta terveyden- ja sairaanhoitopalvelun myynnistä.

Terveyden ja sairaanhoitopalvelulla tarkoitetaan ihmisen terveydentilan sekä toiminta- ja työkyvyn määrittämiseksi taikka terveyden sekä toiminta- ja työkyvyn palauttamiseksi tai ylläpitämiseksi tehtäviä toimenpiteitä, jos kysymyksessä on:

- valtion tai kunnan ylläpitämässä terveydenhuollon toimintayksikössä annettava hoito taikka yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa tarkoitettu hoito; tai
- sellaisen terveydenhuollon ammattihenkilön antama hoito, joka harjoittaa toimintaansa lakiin perustuvan oikeuden nojalla tai joka on lain nojalla rekisteröity.

Arvonlisäverolain 37 §:n mukaan veroa ei suoriteta sosiaalihuollona tapahtuvasta palvelujen ja tavaroiden myynnistä. Sosiaalihuollolla tarkoitetaan valtion tai kunnan harjoittamaa sekä sosiaaliviranomaisten valvomaa muun sosiaalihuollon palvelujen tuottajan harjoittamaa toimintaa, jonka tarkoituksena on huolehtia lasten ja nuorten huollosta, lasten päivähoitosta, vanhustenhuollosta, kehitysvammaisten huollosta, muista vammaisten palveluista ja tukitoimista, päihdehuollosta sekä muusta tällaisesta toiminnasta.

6 Valvonta ja sääntökirjan muuttaminen

Kunta on palvelusetelilain nojalla velvollinen valvomaan hyväksymiensä yksityisten palvelutuottajien tuottamien palvelujen tasoa ja poistamaan palvelutuottaja hyväksytyjen palvelutuottajien joukosta, mikäli sääntökirjan määräyksiä ei noudateta. Asiakkaan käyttäessä palveluseteliä kunta ei ole sopimussuhteessa sosiaali- tai terveystalveta tuottavaan yksityiseen palvelutuottajaan.

Kunta ja palvelutuottaja asettavat nimeltä tai asemaltaan henkilön tai henkilöt, jotka toimivat yhteyshenkilöinä ja vastuuhenkilöinä sääntökirjan toteuttamisessa ja ilmoitusten vastaanottajina.

Kunnalla on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja sen liitteiden sisältämiin määräyksiin.

Kunta ilmoittaa muutoksista palvelutuottajalle kirjallisesti välittömästi päätöksen tekemisen jälkeen.

Mikäli palvelutuottaja ei halua sitoutua muuttuneisiin sääntöihin, tulee sen ilmoittaa siitä kirjallisesti kunnalle neljäntoista (14) päivän kuluessa muutosilmoituksen vastaanottamisesta. Palvelutuottajan katsotaan vastaanottaneen muutosilmoitus, jos muuta ei osoiteta, seitsemäntenä päivänä muutosilmoituksen lähettämisestä. Mikäli kunnalle ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, sitoutuu palvelutuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien.

Mikäli palvelutuottaja ilmoittaa kunnalle, ettei se sitoudu muuttuneisiin sääntöihin, ei tämä voi ottaa uusia asiakkaita ja tämä poistetaan palvelutuottajarekisteristä. Tuottaja palautetaan rekisteriin, kun tämä sitoutuu palvelusetelin muuttuneisiin sääntöihin.

Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

7 Palvelupalautteen toimittaminen kunnalle

Palvelutuottajan toiminnan ja palvelujen valvontavastuu on ensisijaisesti kunnalla. Palvelutuottajan on seurattava palvelun laatua asiakaspalautejärjestelmänsä avulla. Palveluseteliasiakkailta on oikeus antaa kunnalle palautetta saamastaan palvelusta. Palvelutuottajan tulee raportoida kunnalle mahdolliset asiakastyytyväisyyskyselyjen tulokset, jotka palvelutuottaja tekee/teettää omasta toiminnastaan. Kunta voi tehdä palveluseteliasiakkailleen asiakastyytyväisyyskyselyjä. Palvelutuottajan on raportoitava kunnalle palveluseteliasiakkaiden tekemät muistutukset sekä muut reklamaatiot ja niihin palvelutuottajan laatimat vastineet ja lausunnot. Palvelutuottajan on myös informoitava kuntaa kaikista valtion aluehallintoviranomaiselle tai Valviralle tehdyistä kanteluista ja Potilasvakuutuskeskukselle tehdyistä vahinkoilmoituksista, jotka liittyvät palvelusetelijärjestelmään.

8 Vastuu virhetilanteista

Osapuolet vastaavat omista virheistään täysimääräisesti. Mikäli virheen syntymiseen on johtanut toisen osapuolen tahallisuus tai merkittävä huolimattomuus, on tämä osapuoli vastuussa myös toisen osapuolen virheestä.

9 Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus

Kunnan puolesta palvelusetelin myöntämisestä päättänyt henkilö ei voi olla työ-, toimeksianto- tai virkasuhteessa palvelusetelipalveluita tuottavalla palvelutuottajalla. Palvelusetelin myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla omistusta, eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palvelutuottajassa tai palvelutuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä.

10 Kunnan antamat tiedot palvelutuottajalle

Kunta antaa palvelutuottajalle palvelutuottamiseksi tarpeelliset tiedot. Tarpeelliset tiedot määritellään palvelu- ja asiakaskohtaisesti erikseen.

II Vammaisten ja kehitysvammaisten asumispalvelut

11. Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat

Vammaispalvelulain 8 §:n mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle palveluasuminen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Vammaispalveluasetuksen 11 §:n mukaan palveluasumista järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään henkilöä, joka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsee toisen henkilön apua päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa jatkuvaluonteisesti, vuorokauden eri aikoina tai muutoin erityisen runsaasti. Vaikeavammaisuutta määriteltäessä ja arvioitaessa henkilön oikeutta palveluasumiseen, ei mitään vammaisryhmää voida sulkea säännöksen soveltamisen ulkopuolelle. Kehitysvammaisille henkilöille asumispalvelua myönnetään kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain perusteella.

Vammaispalvelulain ja erityishuollon palveluasuminen kuuluu kunnan erityisen järjestämisvelvollisuuden alaisiin palveluihin, joten palvelu tulee myöntää subjektiivisena oikeutena, jos henkilö täyttää vammaispalvelulaissa ja -asetuksessa asetetut tai erityishuoltolain myöntämiskriteerit. Kunta ei voi määrärahojen puutteeseen vedoten evätä palvelun saantia. Kunnalla on oikeus päättää palveluasumisen järjestämistavasta. Ensisijaisena järjestämistapana on kunnan oma palvelutuotanto, mikäli se on mahdollista. Vammaispalvelulain ja kehitysvammahuollon ympärivuorokautinen yksityisten palveluntuottajien tarjoama hoiva hankitaan Sastamalan yhteistoiminta-alueella asiakkaille pääasiassa palvelusetelin avulla. Kunnan viranhaltija tekee palvelusetelin myöntämisestä päätöksen, joka perustuu asiakkaan palvelutarpeen arviointiin.

12. Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja/aikarajoitus

Vammaispalveluiden asumispalvelun palvelusetelipäätös on pääsääntöisesti toistaiseksi voimassa oleva. Palvelusetelipäätöksestä ilmenee palvelun sisältö ja voimassaoloaika. Asiakkaan palvelutarpeen päättyessä palveluseteli on voimassa päättymistä seuraavaan päivään.

Palvelutuottajalla on oikeus irtisanoa palvelu 6 kuukauden irtisanomisajalla.

13. Palvelutuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Henkilöstön pätevyysvaatimukset on kerrottu sääntökirjan yleisessä osassa kohdassa 3.

Henkilökunnan osaamisen tulee olla asiakkaiden hoidon ja ohjauksen tarpeen edellyttämällä tasolla. Kaikissa työvuoroissa tulee olla koulutettuja (täyttävät kelpoisuusvaatimukset) työntekijöitä. Henkilöstö on jaettava työvuoroihin siten, että asiakkaiden mahdollisuus normaaliin elämään ja tarvittavaan hoitoon turvataan kaikkina vuorokauden aikoina. Tehostetussa palveluasumisessa on oltava tarvittaessa käytössään sairaanhoitaja henkilöstömitoitukseen laskettavissa tehtävissä arkipäivisin.

Henkilöstömitoitusta ja kelpoisuutta tarkastaessa kunta noudattaa annettuja lakeja ja täydentävänä mahdollisia STM:n laatusuositusta. Kunta voi seurata henkilöstön riittävyyttä ja sijoittumista työvuoroihin tarkistamalla työvuorolistat, henkilöstöluettelon ja henkilöstösuunnitelman.

Palvelutuottaja huolehtii siitä, että tuotetut palvelut vastaavat vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.

14. Palvelun sisältövaatimukset

Vammaispalvelun ja kehitysvammahuollon asumispalvelua järjestetään henkilöille, jotka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsevat toisen henkilön apua päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa jatkuvaluonteisesti, vuorokauden eri aikoina tai muutoin erityisen runsaasti. Yksityiseltä palveluntuottajalta edellytetään vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta. Palveluyksikön toiminnan tulee perustua annettuihin laatusuosituksiin ja lakeihin koskien kutakin asiakasryhmää ja noudattaa yleisesti hyväksytyjä sekä voimassa olevia palveluja koskevia suosituksia.

Palvelun tulee kaikilta osiltaan vastata palvelutuottajan laatiman omavalvontasuunnitelman sisältöä. Yksiköiden omavalvontasuunnitelma tarkistetaan sijaintikunnan toimesta vuosittain.

Asumispalvelun asiakkaat tarvitsevat pääsääntöisesti ympärivuorokautista hoivaa, ohjausta, tukea ja valvontaa. Asumispalveluissa tuetaan omatoimisuutta ja luodaan turvallinen, sekä esteetön asumisympäristö. Palvelun tulee sisällöltään tukea asiakkaan tavanomaista elämää ja tukea hyvinvointia elämän kaikilla osa-alueilla. Palvelun tulee pitää sisällään asukkaan omaa toimintakykyä aktivoivaa työskentelyotetta kaikissa päivittäisissä toiminnoissa, huomioiden fyysiset, sosiaaliset ja psyykkiset voimavarat. Asumispalveluyksikön tulee tukea asiakkaan itsenäistä suoriutumista ja päätöksen tekoa, kuntoutumista, elämänhallintaa ja osallisuutta yhteiskuntaan. Palveluissa tulee huomioida asiakkaan omat voimavarat ja vahvistaa asiakkaan elämänlaatua, itsemääräämisoikeutta sekä kunnioittaa yksityisyyttä. Palvelu sisältää henkilökunnan toteuttaman ohjauksen ja neuvonnan arjessa kuntouttavan työotteen periaatteiden mukaisesti.

Asiakkaalle annettavien palveluiden tulee olla suunnitelmallisia ja tavoitteellisia. Palvelutuottaja sitoutuu antamaan laadultaan hyvää sosiaalihuoltoa Asiakaslain (812/2000) mukaisesti. Annettava palvelu suunnitellaan yhteistyössä asiakkaan ja omaisten kanssa. Asiakkailla tulee olla kirjallinen hoito- ja palvelusuunnitelma, jossa määritellään palvelut sekä muut asiakkaan selviytymistä sekä omia voimavaroja tukevat palvelut ja hoidon tavoitteet. Hoito- ja palvelusuunnitelmaa tarkistetaan vähintään puolen vuoden välein ja tarvittaessa tilanteen muuttuessa. Asiakkaalle tulee olla nimettynä vastuutyöntekijä. Vastuutyöntekijä neuvoo ja auttaa palvelujen saantiin liittyvissä asioissa, sekä seuraa palvelusuunnitelman toteutumista ja asiakkaan palvelutarpeiden muutoksia yhdessä asiakkaan ja tarvittaessa hänen läheistensä kanssa. Tarvittaessa vastuutyöntekijä on yhteydessä tilaajaan asiakaskohtaisesti hoito- ja palvelusuunnitelmaan liittyvissä asioissa ja kunta voi edellyttää vastuutyöntekijän osallistumista asiakasneuvotteluun.

Tehostettu palveluasuminen sisältää kodinomaisen ympäristön, asiakkaan ympärivuorokautisen palvelun ja huolenpidon sekä sitä tukevat palvelut, kuten henkilökohtaisen avustamisen asunnossa ja sen ulkopuolella sekä turvapalvelut. Asiakkaan päivittäisestä hygieniasta huolehditaan ja asiakasta avustetaan tarvittaessa. Hygieniassa huomioidaan hiukset, kynnet, hampaat ja ihonhoito. Asiakasta avustetaan wc-käynneissä ja muussa henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtimisesta tarpeen mukaan siten, että hänen yksityisyytensä turvataan. Tehostetun palveluasumisen palvelu sisältää lääkehoidon toteuttamisen (lääkkeiden jakaminen, lääkkeiden antaminen valvotusti, lääkehoidon seuranta ja arvioiminen, reseptien uusiminen ja lääkkeiden tilaus). Palvelu sisältää asiakkaan terveydentilan ja voinnin seurannan päivittäin, ja tarvittaessa sairaanhoidolliset hoitotoimenpiteet, tarvittavien näytteiden ottamisen ja toimittamisen analysoitaviksi, konsultoinnin ja yhteistyön perusterveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon kanssa sekä tarvittaessa saattamisavun. Palveluntuottaja voi järjestää yksityiset lääkäripalvelut palveluyksikössä ja periä niistä asiakkaalta maksun. Maksukäytännöstä tulee tiedottaa asiakasta etukäteen. Halutessaan asiakkaalla on oikeus käyttää perusterveydenhuollon palveluita. Palvelu sisältää myös apuvälineiden tarpeen arvioinnin, ohjauksen ja apuvälineiden hankkimisessa avustaminen yhteistyössä fysioterapian ja toimintaterapian kanssa sekä apuvälineiden käytössä avustamisen ja välineiden kunnon tarkastuksen.

Tehostetun asumispalveluyksikön tulee mahdollistaa se, että asiakas voi asua yksikössä elämänsä loppuun asti, ellei hänen hoitonsa edellytä sairaalahoitoa. Palveluyksikössä kiinnitetään erityistä huomiota laadukkaaseen saattohoitoon. Saattohoito toteutetaan asiakasta ja omaisia tukien

Palveluntuottaja tekee asiakkaan kanssa kirjallisen palvelusopimuksen sekä vuokrasopimuksen. Palveluntuottaja huolehtii, että asiakkaalle haetaan mahdollinen asumistuki. Asumistuki tulee olla vireillä kahden viikon kuluessa yksikköön muuttamisesta. Vuokra ilmoitetaan euroa/kuukausi. Kiinteistökulut, sähkö ja vesi kuuluvat vuokraan.

Palveluntuottaja vastaa, että asiakkaan etuudet (esimerkiksi Kelan hoitotuki, asumistuki ja toimeentulotuki) ovat ajan tasalla. Palveluntuottaja hakee asiakkaalle etuudet tai huolehtii riittävän ohjauksen etuuksien hakemiseen asiakkaalle ja/tai hänen asioidenhoitajalleen. Asiakas itse, hänen valtuuttamansa henkilö tai edunvalvoja vastaa asiakkaiden raha-asioiden hoidosta. Tarvittaessa palveluntuottaja käynnistää edunvalvontaprosessin. Asiakas kustantaa omat henkilökohtaiset hankintansa esimerkiksi vaatteet, hygieniatuotteet, harrastukset jne. itse. Asiakasta avustetaan henkilökohtaisten hankintojen tekemisessä, jos omaisilla ei ole siihen mahdollisuutta.

Palvelu sisältää yksilöllistä tai ryhmämuotoista aktivoivaa toimintaa johon asiakkaalla tulee olla mahdollisuus osallistua. Palveluntuottaja tukee myös asiakasta sosiaalisen verkoston ylläpitämisessä ja kannustamisessa. Yhteistyö omaisten ja läheisten kanssa on säännöllistä asiakkaan toiveisiin perustuen. Juhlapyhät huomioidaan yksikön arjessa ja yhteisiä tapahtumia järjestetään asiakkaille, omaisille ja läheisille.

1. Tilat ja toimintaympäristö

Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) määrittelee, että toimintayksikössä tulee olla riittävät ja asianmukaiset toimitilat ja varusteet. Yhteistilojen tulee täyttää asukkaiden palvelutarpeet ja toimintayksikön kannalta keskeiset laatuvaatimukset. Yhteisten tilojen mitoituksessa on huomioitava, että niissä voi järjestää päivätoimintaa, tapahtumia ja mahdollistaa omaisten vierailuja. Asiakkaan on pystyttävä liikkumaan apuvälinein esteettömästi ja vaivattomasti.

Palvelusetelituottajaksi hyväksymisen edellytyksenä on, että asukkailla on esteetön pääsy ulkoilemaan ja asiakkaalla on mahdollisuus halutessaan ulkoilla turvallisesti päivittäin. Tilaratkaisuissa on huomioitava se, että asiakkaalla on oikeus itsemääräämiseen, yksityisyyteen ja osallisuuteen.

Toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin, että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti. Palvelutuottajilta edellytetään, että tilojen laitteiden ja koneiden ylläpidosta ja huollosta on kunnossapito-, siivous ja hygieniasuunnitelmat ja vastuuhenkilöt ovat nimettyinä. Palvelutuottaja vastaa kaikista talon tilojen siivouksista ja että tilat sekä asunnot ovat siistejä ja hygieenisia. Siivouspalvelulla varmistetaan toiminnan vaatiman puhtaustason ylläpitäminen. Palveluyksiköllä tulee olla pelastusviranomaisten hyväksymä pelastussuunnitelma (Pelastuslaki 379/2011).

Yksiköiden varustukseen tulee tarvittaessa kuulua sähkösäätöinen hoivasänky, jos asiakkaan palvelutarve sitä edellyttää. Kunta järjestää asiakkaalle tarvittavat apuvälineet lääkinnällisen kuntoutuksen toteaman yksilöllisen tarpeen perusteella. Asiakas saa kunnan hoitotarvikejakelusta maksuttomat hoitotarvikkeet kunnan hoitotarvikejakeluohjeen mukaisesti.

2. Ateriat

Palveluntuottajan tulee turvata asiakkaan riittävä nesteiden ja ravinnon saanti. Asiakkaille järjestetään päivittäiset ruokailut, joihin kuuluvat aamiainen, lounas, iltapäiväkahvi ja välipala, päivällinen sekä iltapala, huomioiden erityisruokavaliot ja asiakkaiden mahdolliset syömiseen liittyvät ongelmat. Aterioiden tulee olla monipuolisia sekä ravitsevia ja niiden sisällön tulee noudattaa ravitsemussuosituksia. Välipalaa tulee olla aina tarvittaessa, myös yöaikaan, tarjolla. Yksiköllä tulee olla käytössään ruokahuollon omavalvontasuunnitelma. Ruokalistan tulee olla asiakkaiden ja omaisten nähtävillä. Ruoan valmistuksessa mukana olevalla henkilökunnalla on hygieniasuositusten mukainen koulutus ja koko henkilöstö on perehdytetty omavalvontaan (Elintarvikelaki 13.1.2006/23). Mikäli ateriat valmistaa alihankkija, edellytetään alihankkijalta samoja vaatimuksia kuin palvelutuottajalta. Palvelutuottaja vastaa asiakkaiden ravitsemustilan seurannasta.

Palveluntuottaja voi sopia erikseen asiakkaan aterioihin mahdollisesti liittyvistä erityistoiveista (muut kuin edellä mainitut) ja tehdä näistä keskinäisen sopimuksen ja laskuttaa sen mukaisesti.

3. Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen ja mahdolliset rajoittamistoimenpiteet
Sosiaalihuollon lainsäädännössä tai laatusuosituksissa ei ole menettelytapaohteita rajoitteiden tai eristämisen käytöstä, koska lähtökohta on, että asukkaiden liikkumista

rajoitetaan ja eristämistä käytetään vain äärimmäisissä pakkotilanteissa. Yksiköllä tulee olla ohjeistus suoja- ja rajoitustoimenpiteistä.

Kehitysvammaisten asiakkaiden, joiden asuminen järjestetään erityishuoltona, kohdalla tulee noudattaa erityishuoltolain 23.6.1977/519 42§ mukaista toimintaa koskien rajoittamista ja asiakkaan itsemääräämisoikeuden vahvistamista.

15. Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Vammaispalveluiden palveluseteli on asiakkaalle maksuton palveluseteli, joka tarkoittaa, ettei asiakkaan saamasta hoivasta peritä maksua. Omavastuuosuudella tarkoitetaan vammaispalveluiden palvelusetelissä niitä yksityisen palveluntuottajan tuottamia tukipalveluita, jota kunnan myöntämän palveluseteli ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi; Asiakas maksaa itse ateriat, vuokran ja valitsemansa tukipalvelut ja ylläpidon korvauksen. Lisäksi asiakas maksaa oma-aloitteisesti ostamansa palvelut (esimerkiksi fysioterapia-, kampaamo- ja jalkahoitopalvelut) palveluntuottajalle heidän keskinäisen sopimuksen mukaisesti. Kunta ei vastaa peruuntuneista palvelutapahtumista aiheutuneista kustannuksista. Asiakkaan laskuihin ei lisätä laskutus- ym. lisiä.

16. Palvelusetelin arvo ja hinnoittelu

Vammaispalveluiden ja kehitysvammahuollon asumispalveluseteli on asiakkaalle maksuton palveluseteli. Asiakkaalle maksuttomalla palvelusetelillä tarkoitetaan palveluseteliä palvelusta, joka on sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 4 ja 5 §:ssä asiakkaalle maksuttomaksi säädetty sosiaali- ja terveyspalvelu. Palvelusetelilainsäädännön 7 pykälän 2 momentissa on säädetty, että asiakasmaksulain 4 ja 5 §:ssä asiakkaalle maksuttomaksi säädettyistä palveluista ei saa jäädä asiakkaan maksettavaksi omavastuuosuutta. Palvelusetelin arvo tulee määrätä niin, että asiakkaalle ei jää maksettavaksi omavastuuosuutta. Käytännössä asiakkaalle maksuttomaksi säänneltyjen palvelujen hankinta palvelusetelillä toteutuu esimerkiksi niin, että kunta määrittelee palvelusetelille käyvän arvon, jolla palvelu voidaan tuottaa. Hyväksytyjen palveluntuottajien listalla ovat ne palveluntuottajat, jotka ovat valmiita tuottamaan palvelun kyseisellä hinnalla. Palvelusetelin arvo määräytyy asiakkaan palvelutarpeen perusteella ja määrittelee enimmäishinnan (kattohinta), jonka palveluntuottaja voi periä palvelusta. Kunnan palveluseteliluokkien arvot ja hintakatot määritellään Sastamalan seudun sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

Mikäli palveluntuottaja tuottaa palvelua alle hintakaton ja haluaa hoivapäivähinnan tarkistusta, on tämän neuvoteltava mahdollisesta hoivamaksun hinnan korotuksesta kunnan kanssa viimeistään hintojen nousua edeltävän vuoden 30.9. mennessä. Kunnalla on oikeus hyväksyä tai hylätä hinnankorotusesitys.

1. Asiakasmaksut vammaispalveluiden palvelusetelissä

Kehitysvammaisilta ja vammaisilta henkilöiltä ei voida periä maksuja asumispalvelua koskevinä maksuina tai palvelumaksuina, mikäli palvelu on myönnetty vammaispalveluna tai erityishuoltona. Ylläpitona voidaan periä maksu esimerkiksi tavanomaisten asumis-

ravinto- ja muista vastaavista menoista aiheutuneista kustannuksista. Henkilökunnan antamasta hoivasta ei voida periä maksua. Asiakas maksaa itse vuokransa ja ruokansa. Lisäksi peritään ylläpidon korvaus. Lain tarkoittamaa ylläpitoa ovat sellaiset palvelut ja tukitoimet, joita järjestetään riippumatta henkilön vaikeavammaisuudesta tai hänen erityishuollon tarpeestaan. Ylläpidon maksu pitää sisällään asunnon yhteydessä järjestettävästä muusta ylläpidosta (kuten siivous, vaatehuolto) sekä niistä muodostuneet kustannukset.

Tukipalveluille on määritelty hintakatot. Hintakatto määrittelee enimmäishinnan, jonka palvelutuottaja voi periä asiakkaalta. Palvelutuottaja voi määritellä hintansa hintakattoa alemmaksi. Palvelutuottajaa ei hyväksytä palvelusetelijärjestelmään, jos ilmoitettu tukipalveluiden hinta on määriteltyä hintakattoa korkeampi. Palvelutuottajan tulee ilmoittaa hinnat kunnan pyytämässä muodossa.

2. Vammaispalveluiden palveluseteliluokat

Vammaispalveluiden asumispalvelun palvelusetelillä asiakkaalle voidaan hankkia kuuden eri palveluseteliluokan tasoista asumispalvelua sekä kehitysvammahuollon että vammaispalvelulain mukaisessa asumispalvelussa. Palvelusetelillä voidaan hankkia myös tilapäishoitoa.

- Tuettu asuminen
- Palveluasuminen
- Tehostettu palveluasuminen
- Vaativa tehostettu palveluasuminen 1,
- Vaativa tehostettu palveluasuminen 2,
- Erytisen vaativa tehostettu palveluasuminen

Asiakkaan palvelu- ja tuen tarpeeseen perustuva palveluseteliluokka määritellään vammaispalveluissa yhteistyössä asiakkaan, lähiverkoston ja tarvittaessa palvelutuottajan kanssa. Apuna arvioinnissa voidaan käyttää tilanteen mukaan erilaisia mittareita tai toimintakyvyn kuvauksen menetelmiä, kuten RAI, TOIMI, ASTA ja ICF-viitekehyksessä tehty toimintakykyarvio. Tarvittaessa palveluseteli asia voidaan viedä moniammatillisen SAS-työryhmän arvioitavaksi. Asiakas saa palvelusetelistä viranhaltijapäätöksen. Palvelusetelipäätöstä voidaan muuttaa olosuhteiden muutosten yhteydessä.

Tuettu asuminen on itsenäistä asumista, jossa henkilö asuu omassa asunnossaan, jonne saa tarvitsemansa tuen ja avun. Palveluasuminen on pääsääntöisesti ryhmäkotiasumista, jossa ei ole yövalvontaa. Ohjauksella pyritään edistämään asiakkaan mahdollisimman itsenäistä ja omatoimista elämää. Tehostetulla ja vaativalla tehostetulla asumispalvelulla kuvataan ympärivuorokautista asumispalvelua, jossa henkilökunta on paikalla ympäri vuorokauden. Asumismuoto on tarkoitettu paljon apua ja tukea tarvitseville. Palvelusetelin arvo ja luokka määritellään asiakkaan yksilöllisen palvelutarpeen mukaisesti yhteistyössä asiakkaan kanssa. Erytisen vaativaa palveluasumista hankitaan asiakkaille, jotka tarvitsevat käyttäytymisen ja/tai fyysisen aktiivisuuden kannalta erityistä hoivaa ja valvontaa. Erytisen vaativa palveluasuminen hankitaan sellaisilta yksityisiltä palveluntuottajilta, jotka pystyvät palvelun tarjoamaan ja se neuvotellaan aina erikseen palveluntuottajan kanssa.

2.1. Palveluseteliluokkien kriteerit

Asumisvaihtoehtoja arvioitaessa otetaan huomioon henkilön avun, hoidon, ohjauksen ja tuen tarve päivittäisessä elämässä. Lähtökohtana on aina kuntoutuksellisuus. Ohjauksella, tuella ja avulla pyritään edistämään asiakkaan mahdollisimman itsenäistä ja omatoimista elämää. Asiakkaan hoivan tarpeen muuttuessa, voidaan palveluseteliluokka määrittää uudelleen yhteistyössä kunnan vammaispalveluiden palveluohjaajan ja tai sosiaalityöntekijän kanssa.

Tuettu asuminen tarkoittaa itsenäisintä asumispalvelun muotoa, jolloin asiakas asuu pääasiassa yksin asumisyksikön tukiasunnossa tai henkilö asuu omassa asunnossa ja saa tarvitsemansa tuen sinne. Tuettua asumista järjestetään asiakkaille, jotka tarvitsevat tukea itsenäiseen asumiseen. Tuetun asumisen tarkoituksena on vahvistaa asukkaan selviytymistä arjessa. Tuetun asumisen asiakasta ohjataan ja tuetaan itsenäistä asumista tukevissa jokapäiväisissä taidoissa kuten ruoanlaitto, siivous, vaatehuolto ja henkilökohtainen hygienia. Lisäksi asiakasta voidaan ohjata terveydenhuoltoon ja sosiaali- ja muihin palveluihin liittyvissä asioissa sekä sosiaalisissa tilanteissa ja niihin liittyvissä asioissa. Tuen tarve arvioidaan aina yksilöllisen tarpeen mukaisesti ja voi vaihdella.

Tuetun asumisen palveluseteli voidaan liittää tarvittaessa osaksi muuta kotiin järjestettävän avun palvelukokonaisuutta esimerkiksi palveluasuminen kotiin. Kotiin vietävän palvelun palvelusetelissä määritelty tunti tarkoittaa 60 minuutin läsnäoloa asiakkaan luona.

Palveluasumisessa henkilökunta on paikalla aamu- ja iltapäivä-aikaan. Palveluasuminen sopii henkilölle, joka tarvitsee jonkin verran apua, tukea ja ohjausta päivittäisissä toiminnoissaan. Palveluasumisessa oleva henkilö ei pääsääntöisesti tarvitse apua yöaikaan, mutta tarvitsee asumiseensa päivittäin henkilökunnan apua, tukea ja ohjausta. Palveluasumisessa tarjotaan asiakkaalle mahdollisuus itsenäiseen elämään töineen, opiskeluineen ja harrastuksineen turvallisessa ja tuetussa kotiympäristössä. Ohjaajat ovat apuna sekä elämäntaitojen opettelussa, että niiden ylläpitämisessä.

Tehostettu palveluasuminen on ympärivuorokautista asumispalvelua. Tehostettu palveluasuminen sopii henkilölle, joka tarvitsee apua, hoitoa, ohjausta ja tukea päivittäisissä toiminnoissaan ja jolla on säännöllinen hoidon /hoivan tarve kaikkina vuorokauden aikoina. Tehostetun palveluasumisen asumisen tavoitteena on tarjota tukea tarvitseville henkilöille tasavertaiset mahdollisuudet osallistua ja harjoitella asumiseen liittyviä taitoja kodinomaisessa ympäristössä sekä mahdollistaa yhteiskunnallinen osallistuminen. Tehostettu palveluasuminen pitää sisällään kaikki aikuisen henkilön elämänhallinnan alueet. Avun ja ohjauksen tarve voi olla sekä fyysistä ja/ tai psyykkistä sekä valvontaa.

Vaativa tehostettu palveluasuminen 1 on asumista, jossa asiakas tarvitsee paljon sekä sanallista ohjausta ja fyysistä avustamista. Vaativa tehostettu asuminen sopii asiakkaille, jotka erityispiirteidensä ja käyttäytymisen haasteellisuuden vuoksi tarvitsevat erityisen paljon ympärivuorokautista valvontaa ja perushoidollista tukea. Asiakas tarvitsee esimerkiksi runsaasti somaattisista sairauksista johtuvia toimenpiteitä, psyykkisestä

oireilusta johtuvaa keskusteluapua ja asioiden hoitamista. Avustamiseen tarvitaan pääsääntöisesti yhden työntekijän apu.

Vaativa tehostettu palveluasuminen 2 on muutoin kuten vaativa tehostettu palveluasuminen 1, mutta asiakas on täysin avustettava ja avustamiseen tarvitaan kahden tai useamman työntekijän apu.

Erityisen vaativa tehostettu palveluasuminen on tarkoitettu tilanteisiin, joissa on kyseessä runsas ympärivuorokautinen apu ja tuki erityisissä ja haasteellisissa palveluissa. Asiakas tarvitsee avustamiseensa kokoaikaisen tuen ja palvelua hankitaan asiakkaille, jotka tarvitsevat käyttäytymisen ja/tai fyysisen aktiivisuuden kannalta erityistä hoivaa ja valvontaa. Erityisen vaativa palveluasuminen hankitaan sellaisilta yksityisiltä palveluntuottajilta, jotka pystyvät palvelun tarjoamaan ja se neuvotellaan aina erikseen palveluntuottajan kanssa.

III Lapsiperheiden kotipalvelu

11. Lapsiperheiden kotipalveluiden palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain 19 §:n mukaista palvelua, jota myönnetään Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystaluuissa tilapäisenä, lyhytaikaisena ja matalan kynnyksen palveluna sekä säännöllisenä palveluna palvelutarpeen arvioinnin jälkeen.

Kotipalvelun tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon avun kiireellisyys ja perheen mahdollisuus saada muuta apua tai palveluita. Lapsiperheiden kotipalvelua voivat myöntää vammaispalveluiden ja kehitysvammahuollon asiakasperheisiin vammaispalveluiden ja kehitysvammahuollon sekä lapsiperheiden sosiaalityön viranhaltijat ja muihin lapsiperheisiin lapsiperheiden sosiaalityön viranhaltijat.

Lapsen vanhempien tai muiden huoltajien velvollisuus on turvata lapsen tasapainoinen kehitys ja hyvinvointi. Kun lapsen vanhemmat tai muut huoltajat tarvitsevat tätä tehtävää varten tukea laissa mainituista syistä johtuen, on perheellä oikeus saada avukseen kotipalvelua. Lapsiperheelle on järjestettävä välttämätön kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista laissa mainittujen syiden vuoksi.

Lapsiperheellä on oikeus saada perheen huolenpitotehtävän turvaamiseksi kotipalvelua,

- jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella

ja

- vanhempi tarvitsee apua selviytyäkseen asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen, asiointiin sekä muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamiseen tai niissä avustamiseen.

Tilanteet, joissa lapsiperheellä on oikeus saada kotipalvelua voivat olla esimerkiksi

- äidin raskaudesta tai synnytyksestä johtuva toimintakyvyn alentuminen
- monikkoperheen vauvavaihe
- äidin synnytyksen jälkeinen masennus
- lasta/lapsia hoitavan vanhemman pitkäaikainen tai äkillinen, vakava uupuminen tai väsymys
- perheen toimintakykyä alentava syy, kuten sairaus, vamma tai muu vastaava
- perheen äkillisesti muuttunut elämäntilanne tai kriisi, kuten perheenjäsenen vakava sairastuminen, kuolema, avo-/avioero
- perheen tarve ohjaukseen ja neuvontaan lastenhoidossa ja arkirutiinien hallinnassa
- lasta/lapsia hoitavan vanhemman välttämättömät, akuutit hoitokäynnit (esim. sairaala- ja terapiakäynnit) läheisverkoston puuttuessa väliaikaisesti

Tilapäistä lapsiperheiden kotipalvelua ei voi saada

- päivähoitoikäisten lasten kohdalla pelkästään lastenhoidollisen avun tarpeeseen, vaan tällöin avoin tai osa-aikainen varhaiskasvatus on ensisijainen palvelu
- pelkkään siivoukseen vanhemman puolesta
- vanhemman työssäkäynnin, etätöön, opintojen tai vapausrangaistuksen suorittamisen mahdollistamiseksi, koskee myös pienten koululaisten aamu-, iltapäivä- ja loma-ajoista johtuvia lastenhoitotarpeita ja sairaan lapsen hoitoa vanhempien työssäkäynnin vuoksi
- henkilökohtaisen avustajan tarpeeseen
- pelkästään vanhempien harrastamisen tukemiseen tai yhteisen ajan vuoksi
- lapsen tai vanhemman kuljettamisen tarpeisiin
- pelkästään lasten kasvatuksellisen ohjauksen tarpeeseen, tällöin perheohjaus on ensisijainen palvelu

Kunta myöntää palvelusetelin yksittäiselle asiakkaalle. Viranhaltija tekee palvelusetelin myöntämisestä päätöksen. Palvelusetelipäätöksellä kunta sitoutuu maksamaan tietyn osuuden palvelun hinnasta tietyllä ajanjaksolla.

12. Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja/aikarajoitus

12.1 Tilapäinen kotipalvelu

Tilapäisen kotipalvelun palveluseteli myönnetään korkeintaan yhdeksälle (9) kuukaudelle siten, että

- ensimmäisellä päätöksellä myönnetään korkeintaan 30 tuntia kolmen (3) kuukauden ajalle
- jatkopäätöksillä voidaan myöntää vielä korkeintaan 30 + 30 tuntia kolmen (3) + kolmen (3) kuukauden ajalle

Mikäli sosiaalihoaja arvioi, että perheen tarve kotipalvelulle on tilapäistä, mutta perhe tarvitsee lyhyen ajanjakson aikana palvelua useamman tunnin, voi hän harkinnalla myöntää 10 lisätuntia/kk. Sitä suuremmasta palveluntarpeesta tulee keskustella esimiehen kanssa.

Palvelun tarpeen edelleen jatkuessa yhdeksän (9) kuukauden jälkeen, lapsiperheiden sosiaalityön ja/tai vammaispalveluiden viranhaltijat tekevät palvelutarpeen arvioinnin pitkäaikaisen kotipalvelun tarpeen ja muiden palveluiden tarpeen arvioimiseksi.

Kotipalvelua tuotetaan pääsääntöisesti klo 8-18 välisenä aikana. Mikäli palvelun tarvetta on muuna vuorokauden aikana tai se on laajempaa kuin edellä mainitut tuntimäärät, tehdään palvelutarpeen arviointi ja harkitaan joko säännöllisen kotipalvelun tai ostopalvelun tarvetta.

Maksusitoumuksessa määritellään palvelusetelin tuntimäärä tietyllä ajanjaksolla. Päätöksen ja maksusitoumuksen voimassaolo päättyy, mikäli asiakas muuttaa toiseen kuntaan niiden voimassaolon aikana.

12.2 Säännöllinen kotipalvelu

Säännöllinen kotipalvelu on tarkoitettu pidempiaikaisiin, välttämättömiin tuen tarpeisiin. Avun tavoitteena on vanhempien omien voimavarojen vahvistaminen ja perheen toimintakyvyn lisääntyminen. Työskentelystä laaditaan tavoitteellinen asiakassuunnitelma yhdessä perheen, kotipalvelun työntekijän, tarvittaessa muiden perheen kanssa toimivien ja viranhaltijoiden kanssa. Säännöllisen kotipalvelun tarve arvioidaan 3-6 kuukauden välein.

Maksusitoumuksessa määritellään palvelusetelin tuntimäärä tietyllä ajanjaksolla.

Päätöksen ja maksusitoumuksen voimassaolo päättyy, mikäli asiakas muuttaa toiseen kuntaan niiden voimassaolon aikana.

13. Palvelun tuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Henkilöstön pätevyysvaatimukset on kerrottu sääntökirjan yleisessä osassa kohdassa 3.

Palvelutuottaja huolehtii siitä, että tuotetut palvelut vastaavat vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.

14. Palvelun sisältövaatimukset

Palvelun tulee kaikilta osiltaan vastata palvelutuottajan laatiman omavalvontasuunnitelman sisältöä. Sijaintikunta tarkastaa omavalvontasuunnitelman säännöllisesti.

Lapsiperheiden kotipalvelun toimintamuotoja:

- Perheessä tehdään normaaliin elämään kuuluvia tehtäviä kuten siivousta, ruoanlaittoa, pyykinpesua, lastenhoidollisia tehtäviä ja avustetaan tai tehdään puolesta näiden toimintojen suorittamisessa, kun vanhemmat ovat tilapäisesti estyneet itse suorittamasta näitä asioita.
- Perheen arkirutiinien hallinnan vahvistaminen
- Perheen oman toimintakyvyn vahvistaminen
- Perheen oman toimintakyvyn tukeminen
- Vanhempien jaksamisen tukeminen

Palvelutuottajan tulee sitoutua sosiaalialan ammattieettisiin periaatteisiin ja hyvän hallinnon käytäntöjen noudattamiseen sekä muihin kotipalvelua ja yksityisiä sosiaalipalveluita velvoittaviin ja ohjaaviin lakeihin ja ohjeistuksiin. Palvelusetelituottaja sitoutuu kaikkiin lapsiperheiden kotipalvelun toimintamuotoihin, mitkä on määritelty tässä sääntökirjassa, lautakunnan vahvistamissa kriteereissä tai on määritelty asiakkaan palvelutarpeen arvioinnissa tai asiakassuunnitelmassa.

Tarvittaessa asiakkaalle laaditaan kirjallinen palvelutarpeen arviointi tai asiakassuunnitelma, jota tarkistetaan tarpeen mukaisesti. Palveluissa tulee huomioida

asiakkaan omat voimavarat ja vahvistaa asiakkaan elämänlaatua, itsemääräämisoikeutta sekä kunnioittaa yksityisyyttä.

15. Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Muiden kuin palvelusetelillä maksettavien palveluiden korvaamisesta asiakas ja palvelutuottaja sopivat keskenään. Mikäli asiakas hankkii palvelutuottajalta muita kuin palveluseteliin määritettyjä palveluja tai haluaa palvelua palveluseteliin määritetyn ajan ulkopuolelta, hän vastaa näistä kustannuksista itse.

16. Palvelusetelin arvo ja palvelusetelipalvelun hinnoittelu

Sastamalan yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyslautakunta määrittelee palvelusetelin arvon ja asiakasmaksut.

Lapsiperheiden kotipalvelu on lähtökohtaisesti maksullinen palvelu. Omavastuuosuuden tai asiakasmaksun suuruuteen vaikuttavat perheen tulot ja perheen koko. Jos perheen tulot jäävät alle asiakasmaksuasetuksen mukaisen tulorajan, ei kotipalvelusta peritä maksua tai omavastuuosuutta.

Palveluseteli myönnetään kalenterikuukausittaiselle tuntimäärälle. Mikäli tunteja jää käyttämättä, niitä ei voi siirtää seuraavalle kuukaudelle, vaikka päätös olisi voimassa. Myönnetystä kokonaismäärästä käyttämättä jääneitä tunteja ei voi käyttää palvelusetelin voimassaoloajan ulkopuolella. Kun palvelusta peritään maksu tuntihinnan perusteella, tunnin työsuoritus on 60 minuuttia palvelua asiakkaan luona ja se ei sisällä mahdollista matkoihin kuluvaan aikaan. Palveluntuottajalle ei makseta erillistä kilometrikorvausta matkoihin asiakkaan luo tai sieltä pois. Palvelun laskutusperuste on asiakkaan kanssa sovitusti toteutettu palveluaika 0,25 tunnin tarkkuudella.

Kuukausituloina otetaan huomioon palvelun käyttäjän ja hänen puolisonsa jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä sekä laskennallinen metsätulo. Tuloista vähennetään henkilön suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, kuukausituloina otetaan huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Tuloina ei oteta huomioon lapsilisää, lapsen hoitotukea, kansaneläkelain (347/1956) mukaista lapsikorotusta, asumistukea, vammaistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuisopintorahaa, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, kuntoutusrahalain (611/1991) mukaista ylläpitokorvausta, työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaista ylläpitokorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea. Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettavat elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista § 10f)

16.1 Tilapäinen kotipalvelu

Perheen akuutissa kriisitilanteessa sosiaaliohjaaja voi myöntää perheelle yhden (1) kuukauden ajan maksutonta kotipalvelua.

Palvelusetelin arvo tilapäisessä kotipalvelussa on vähintään 22 euroa/tunti ja enimmäisarvo on 30 euroa/tunti. Palvelusetelin arvo on lähtökohtaisesti 22 euroa/h. Mikäli asiakas ei kykene maksamaan omavastuuosuutta, tulee hänen toimittaa tulotiedot sosiaaliohjaajalle, joka voi korottaa palvelusetelin arvoa asiakkaan tulojen ja perheen koon perusteella.

Mikäli perheen bruttotulot ovat tulorajalla 1 tai alle, on palvelu perheelle käytännössä maksuton. Tällöin perhe saa 30 euron arvoisen palvelusetelin. Mikäli perhe ei saa hankittua ko hintaisella palvelusetelillä palvelua kohtuullisen odotusajan puitteissa ja palvelu arvioidaan lapsen hyvinvoinnin kannalta välttämättömäksi, ostetaan palvelu perheelle suoraan ostopalveluna.

Muiden tulorajojen kohdalla palvelusetelin arvo määräytyy seuraavasti:

Henkilöt	2	3	4	5	6	Palvelu- setelin arvo
Tuloraja 1	1103 eur	1731 eur	2140 eur	2591 eur	2976 eur	30
Tuloraja 2	1133 eur	1761eur	2170 eur	2621 eur	3006 eur	29
Tuloraja 3	1163 eur	1791 eur	2200 eur	2651 eur	3036 eur	28
Tuloraja 4	1193 eur	1821 eur	2230 eur	2681 eur	3066 eur	27
Tuloraja 5	1223 eur	1851 eur	2260 eur	2711 eur	3096 eur	26
Tuloraja 6	1253eur	1881 eur	2290 eur	2741 eur	3126 eur	25
Tuloraja 7	1283 eur	1911 eur	2310 eur	2771 eur	3156 eur	24
Tuloraja 8	1224 eur	1941 eur	2340 eur	2801 eur	3186 eur	23
Tuloraja 9	1353 eur	1971 eur	2370 eur	2831 eur	3216 eur	22

Kun henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356 eurolla/hlö

Palvelu myönnetään pääsääntöisesti arkipäivänä klo 08–18 välillä tapahtuvaksi. Mikäli asiakas haluaa käyttää palvelusetelin viikonloppuna, tai ilta-/ yöaikaan, tulee hänen maksaa näistä työajoista johtuvat lisät palveluntuottajalle itse.

Viranhaltija voi harkinnalla myöntää palvelusetelin ilta-/yö- ja viikonloppuaikaan tapahtuvaksi palveluksi. Tällöin palvelusetelin arvoa korotetaan yleisen työsopimuslainsäädännön mukaisesti.

16.2 Säännöllinen kotipalvelu

Säännöllisessä kotipalvelussa sekä kunnan oman lapsiperheiden kotipalvelun että palvelusetelin arvo määräytyy prosenttiperusteisen kuukausimaksutaulukon mukaisesti. Sosiaaliohjaaja laskee asiakkaan henkilökohtaisen setelin suuruuden ja omavastuuosuuden laskentatyökalun avulla. Palvelusetelin arvo on aina vähintään 10 euroa/h.

Säännöllisen kotipalvelun kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävstä bruttokuukausitulosta. Säännölliseksi kotipalvelu katsotaan, kun käyntejä on jatkuvasti tai säännöllisesti vähintään kerran viikossa. Maksuprosentit ja tulorajat ovat seuraavat:

hlöä	tuloraja	%
	euroa	
1	598	35
2	1103	22
3	1731	18
4	2140	15
5	2591	13
6	2976	11

Kun henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan 1 prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Kuukausittaisten tuntien perusteella noudatettu maksuprosentti on seuraava:

Henkilöt	2	3	4	5	6
Tuloraja	1103 eur	1731 eur	2140 eur	2591 eur	2976 eur
Tuntia/kk	Omvastuuprosentti				
alle 11	14 %	10 %	7 %	5 %	3 %
11-20	16 %	12 %	9 %	7 %	5 %
21-30	18 %	14 %	11 %	9 %	7 %
31-40	20 %	16 %	13 %	11 %	9 %
yli 40	22 %	18 %	15 %	13 %	11 %

Asiakas saa käyttää säännöllistä kotipalvelua vain päätöksessä mainittuina aikoina (arkipäivät, arki-illat, la-päivät, la-illat, su-päivät, su-illat).

Asiakkaan omavastuu lasketaan seuraavalla tavalla:

Z=omavastuuprosentti
Y=tulorajan yli menevät tulot
X=tuntien määrä per kk (päätöksestä)

Omvastuuosuus: $\frac{Y*Z}{X}$

Esimerkki: viisihenkinen perhe saa säännöllistä kotipalvelua 10h/kk. Perheen bruttotulot ovat 3600 euroa. Tulorajan ylittävät tulot ovat tällöin 3600 euroa - 2591 euroa = 1009 euroa. Omavastuuprosentti 10 tunnille/kk on 5 %. Perheen omavastuuosuus on siten 1009 eur * 5 % = 50,45 euroa /kk. Koska perhe saa palvelua 10 h/kk, on perheen omavastuuosuus 50,45/10 =5,05 euroa/h.

IV Lyhytaikainen asumispalvelu (tilapäishoito)

11. Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat

Tilapäistä asumista järjestetään ikääntyneille ja alle 65-vuotiaille mielenterveys- ja päihdepalveluiden sekä muille pitkäaikaisesti sairastuneille asiakkaille, jotka yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin perusteella tarvitsevat lyhytaikaista apua ja tukea (Sosiaalihuoltolaki 21§). Palvelutarpeen arvioinnin tekee aina kotihoidon asiakasohjaaja/kotihoidon ohjaaja tai asumispalveluohjaaja/sosiaalityöntekijä. Palvelusetelipäätöksellä kunta sitoutuu maksamaan tietyn osuuden palvelun hinnasta tietyllä ajanjaksolla.

12. Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja/aikarajoitus

Palvelusetelipäätös on voimassa määrärajan. Palvelusetelipäätöksestä ilmenee palvelun voimassaoloaika.

13. Palvelutuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Henkilöstön pätevyysvaatimukset on kerrottu sääntökirjan yleisessä osassa kohdassa 3.

14. Palvelun sisältövaatimukset

Lyhytaikaisen asumisen palveluiden sisältö perustuu aina asiakkaan yksilöllisten tarpeidensa mukaan laadittuun ja sovittuun palvelusuunnitelmaan, ja sen perusteella jaksolle annettuihin tavoitteisiin.

Palvelu sisältää mm.

- jaksolle määriteltyjen tavoitteiden mukaisen
- päivittäisissä toimissa avustamisen esim. ruokailu, pukeutuminen, peseytyminen ja muut hygieniaan liittyvät toimet, liikkumisessa avustaminen, apuvälineiden laitto
- lääkkeiden annostelun ja ottamisessa avustamisen omaishoidettavan mukanaan tuomista lääkkeistä
- viriketoiminnan ja ulkoilun
- sairaanhoidolliset hoitotoimenpiteet
- kaikki ateriat (aamupala, lounas, päiväkahvi/välipala, päivällinen ja iltapala huomioiden erityisruokavaliot ja asiakkaiden mahdolliset syömiseen liittyvät ongelmat)
- yhteistyön asiakkaan ja asiakasohjauksen kanssa jakson jälkeisten palveluiden suunnitteluun.

Palvelun tulee pitää sisällään aina asiakkaan omaa toimintakykyä aktivoivaa työskentelyotetta.

Palvelutuottajan on lisäksi

- käytävä jakson päätteeksi palautekeskustelu asiakkaan kanssa verraten asetettuihin tavoitteisiin ja saatava jaksosta hänen hyväksyntänsä
- raportoitava palvelusetelin myöntäjälle miten jakso on mennyt ja miten asetetut tavoitteet ovat toteutuneet.

15. Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Muiden kuin palvelusetelillä maksettavien palveluiden korvaamisesta asiakas ja palvelutuottaja sopivat keskenään. Mikäli asiakas hankkii palvelutuottajalta muita kuin palveluseteliin määritettyjä palveluja tai haluaa palvelua palveluseteliin määritetyn ajan ulkopuolelta, hän vastaa näistä kustannuksista itse.

16. Palvelusetelin arvo ja palvelusetelipalvelun hinnoittelu

Sastamalan yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyslautakunta määrittelee palvelusetelin arvon €/vuorokausi. Lisäksi asiakas maksaa Sastamalan yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyslautakunta määrittelemän asiakasmaksun €/vuorokausi suoraan palvelutuottajalle.

V Omaishoitajan vapaat

11. Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat

Omaishoidon vapaita järjestetään henkilöille, joka on tehnyt omaishoitajuudesta toimeksiantosopimuksen kunnan kanssa (Laki omaishoidon tuesta 2§, 8§).

Omaishoidettavan hoidon järjestämistavasta hoitajan vapaan aikana sovitaan palvelutarpeen arviontiin perustuvassa omaishoidon hoito- ja palvelusuunnitelmassa (Laki omaishoidon tuesta 7§).

Mikäli palveluseteli sovitaan omaishoidettavan hoitajan vapaan aikaisen hoidon järjestämistavaksi, viranhaltija tekee palvelusetelin myöntämisestä päätöksen ja antaa palvelusetelit. Vapaata voi saada kolme päivää (kolme palveluseteliä) niiltä kuukausilta, jolloin omaishoitaja on ollut yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin (Laki omaishoidon tuesta 4§).

Palvelusetelipäätöksellä kunta sitoutuu maksamaan tietyn osuuden palvelun hinnasta tietyllä ajanjaksolla. Yksi palveluseteli vastaa yhtä lakisääteistä vapaavuorokautta.

12. Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja/aikarajoitus

Palvelusetelipäätös on voimassa pääsääntöisesti kalenterivuoden kerrallaan. Palvelusetelipäätöksestä ilmenee palvelun voimassaoloaika.

13. Palvelun tuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Henkilöstön pätevyysvaatimukset on kerrottu sääntökirjan yleisessä osassa kohdassa 3.

14. Palvelun sisältövaatimukset

1. Kotiin tuotettava palvelu

Omaishoitajan vapaan aikana palvelutuottaja tekee niitä tehtäviä, joita omaishoitaja tekisi kotona ollessaan. Ensisijainen tehtävä on huolehtia omaishoidettavan hyvinvoinnista. Tehtäviä voivat olla mm:

- omaishoidettavan päivittäisissä toimissa avustaminen esim. ruokailu, pukeutuminen, peseytyminen ja muut hygieniaan liittyvät toimet, liikkumisessa avustaminen, apuvälineiden laitto ja puhdistus
- lääkkeiden annostelu ja ottamisessa avustaminen
- viriketoiminta, ulkoilu
- asiointi omaishoidettavan kanssa
- kodinhoidolliset työt (huom. palveluseteliä ei ole tarkoitettu pelkkään siivoukseen)

Kaikki ko. tehtäviä ei välttämättä suoriteta, vaan annettava palvelu perustuu aina omaishoidettavan ensisijaiseen tarpeeseen ja voimassa olevaan palvelusuunnitelmaan.

Palvelun tulee pitää sisällään aina omaishoidettavan omaa toimintakykyä aktivoivaa työskentelyotetta.

Palvelutuottajan on lisäksi

- sovittava palvelun ajankohta ja sisältö omaishoidettavan ja omaishoitajan kanssa
- raportoitava omaishoitajalle mitä hänen vapaansa aikana on tehty
- käytävä käynnin päätteeksi palautekeskustelu omaishoidettavan kanssa ja saatava käynnistä hänen hyväksyntänsä
- raportoitava palvelusetelin myöntäjälle annetun palvelun sisällöstä jälkikäteen laskutuksen yhteydessä (lomake)
- raportoitava palvelusetelin myöntäjälle välittömästi, mikäli omaishoidettavan tilanteessa tai olosuhteissa on tapahtunut oleellisia muutoksia.

2. Kodin ulkopuolella tuotettava palvelu

Omaishoitajan vapaan aikainen palvelu sisältää omaishoidettavan ympärivuorokautisen hoidon ja avustamisen hänen yksilöllisten tarpeidensa mukaan perustuen aina omaishoidettavan ensisijaiseen tarpeeseen ja voimassa olevaan palvelusuunnitelmaan.

Palvelu sisältää mm:

- päivittäisissä toimissa avustamisen esim. ruokailu, pukeutuminen, peseytyminen ja muut hygieniaan liittyvät toimet, liikkumisessa avustaminen, apuvälineiden laitto
- lääkkeiden annostelun ja ottamisessa avustamisen omaishoidettavan mukanaan tuomista lääkkeistä
- viriketoiminnan ja ulkoilun
- sairaanhoidolliset hoitotoimenpiteet
- kaikki ateriat (aamupala, lounas, päiväkahvi/välipala, päivällinen ja iltapala) huomioiden erityisruokavaliot ja mahdolliset syömiseen liittyvät ongelmat.

Palvelun tulee pitää sisällään aina omaishoidettavan omaa toimintakykyä aktivoivaa työskentelyotetta.

Palvelutuottajan on lisäksi

- sovittava palvelun ajankohta ja sisältö omaishoidettavan ja – hoitajan kanssa
- raportoitava omaishoitajalle mitä hänen vapaansa aikana on tehty ja miten jakso on mennyt
- käytävä jakson päätteeksi palautekeskustelu omaishoidettavan kanssa ja saatava jaksosta hänen hyväksyntänsä
- raportoitava palvelusetelin myöntäjälle välittömästi, mikäli omaishoidettavan tilanteessa tai olosuhteissa on tapahtunut oleellisia muutoksia.

15. Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Muiden kuin palvelusetelillä maksettavien palveluiden korvaamisesta asiakas ja palvelutuottaja sopivat keskenään. Mikäli asiakas hankkii palvelutuottajalta muita kuin palveluseteliin määritettyjä palveluja tai haluaa palvelua palveluseteliin määritetyn ajan ulkopuolelta, hän vastaa näistä kustannuksista itse.

16. Palvelusetelin arvo ja palvelusetelipalvelun hinnoittelu

Sastamalan yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyslautakunta määrittelee palvelusetelin arvon €/vuorokausi. Lisäksi asiakas maksaa Lain sosiaalihuollon ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 6b§ mukaisen asiakasmaksun €/vuorokausi suoraan palvelutuottajalle.

VI Tilapäinen kotihoito

11. Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat

Tilapäistä kotihoitoa järjestetään ikääntyneille henkilöille, jotka yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin perusteella tarvitsevat lyhytaikaista apua ja tukea. Tilapäistä kotihoitoa toteutetaan harvemmin kuin kerran viikossa tai sen kesto tiedetään jo aloitusvaiheessa määräaikaiseksi. Palvelutarpeen arvioinnin tekee aina kotihoidon asiakasohjaaja/kotihoidon ohjaaja. Palvelusetelipäätöksellä kunta sitoutuu maksamaan tietyn osuuden palvelun hinnasta tietyllä ajanjaksolla.

12. Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja/aikarajoitus

Palvelusetelipäätös on voimassa määrärajan. Tilapäinen kotihoito myönnetään korkeintaan kolmeksi kuukaudeksi. Tilapäisessä kotihoidossa palveluseteli myönnetään tunteina kuukautta kohden. Palvelusetelipäätöksestä ilmenee palvelun voimassaoloaika.

13. Palvelun tuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Henkilöstön pätevyysvaatimukset on kerrottu sääntökirjan yleisessä osassa kohdassa 3.

14. Palvelun sisältövaatimukset

Tilapäisen kotihoidon palvelusisällöt noudattavat kunnan kotihoidon sisältöjä. Palvelun sisältö määritellään aina palvelusetelipäätöksessä yksilöllisen palvelutarpeen mukaan. Tilapäinen kotihoito voi sisältää esim. sairaanhoitoa, lääkehoitoa, pesuapua ja voinnin seuranta tms. palveluita, joita asiakas tarvitsee tilapäisesti määräajan.

Palvelutuottajan on lisäksi

- sovittava palvelun ajankohta asiakkaan kanssa
- käytävä palvelun päättyessä palautekeskustelu asiakkaan ja saatava annetusta palvelujaksosta hänen hyväksyntänsä
- raportoitava kunnalle miten palvelut ovat toteutuneet.

15. Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Muiden kuin palvelusetelillä maksettavien palveluiden korvaamisesta asiakas ja palvelutuottaja sopivat keskenään. Mikäli asiakas hankkii palvelutuottajalta muita kuin palveluseteliin määritettyjä palveluja tai haluaa palvelua palveluseteliin määritetyn ajan ulkopuolelta, hän vastaa näistä kustannuksista itse.

16. Palvelusetelin arvo ja palvelusetelipalvelun hinnoittelu

Sastamalan yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyslautakunta määrittelee palvelusetelin arvon €/tunti. Asiakas maksaa ylimenevän osan suoraan palvelutuottajalle.

VII Ikäihmisten tehostettu asumispalvelu

11. Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat

Tehostetun palveluasumisen asiakkaat tarvitsevat jatkuvaa, ympärivuorokautista palvelua toimintakyvyn kokonaisarvion perusteella (sosiaalihoitolaki 1301/2014 21§). Asiakkaan palvelutarpeeseen perustuvaa riittävää palvelua ei voida järjestää kotiin annettavien palvelujen keinoin. Kunta voi tarjota palveluseteliä palvelun hankkimiseksi asiakkaalle, jolla on voimassa oleva päätös tehostetun asumispalvelun tarpeesta.

Viranhaltija tekee palvelusetelin myöntämisestä päätöksen, joka perustuu asiakkaan palvelutarpeen arviointiin. Palvelusetelipäätöksellä kunta sitoutuu maksamaan tietyn osuuden palvelun hinnasta tietyllä ajanjaksolla. Asiakas poistetaan kunnan asumispalveluiden jatkohoitopaikkaa hakeneiden jonosta sen jälkeen, kun hän on päättänyt vastaanottaa palvelusetelin ja saanut palvelusetelistä päätöksen.

12. Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja/aikarajoitus

Ikäihmisten palvelusetelipäätös on pääsääntöisesti toistaiseksi voimassa oleva. Palvelusetelipäätöksestä ilmenee palvelun sisältö ja voimassaoloaika. Asiakkaan palvelutarpeen päättyessä palveluseteli on voimassa päättymistä seuraavaan päivään.

Palvelutuottajalla on oikeus irtisanoa palvelu 6 kuukauden irtisanomisajalla.

13. Palvelun tuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Henkilöstön pätevyysvaatimukset on kerrottu sääntökirjan yleisessä osassa kohdassa 3.

Henkilöstön sijoittaminen eri vuoroihin tulee järjestää siten, että kaikissa työvuoroissa on koulutettuja (täyttävät kelpoisuusvaatimukset) työntekijöitä. Henkilöstö on jaettava työvuoroihin siten, että asiakkaiden mahdollisuus normaaliin elämään ja tarvittavaan hoitoon turvataan kaikkina vuorokauden aikoina. Kunta voi seurata henkilöstön riittävyttä ja sijoittumista työvuoroihin tarkistamalla työvuorolistat, henkilöstöluettelon ja henkilöstösuunnitelman.

Henkilökunnan osaamisen tulee olla asiakkaiden hoidon tarpeen edellyttämällä tasolla. Tehostetussa palveluasumisessa on oltava sairaanhoitaja henkilöstömitoitukseen laskettavissa tehtävissä arkipäivisin.

Palvelutuottaja huolehtii siitä, että tuotetut palvelut vastaavat vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.

14. Palvelun sisältövaatimukset

Palvelutuottaja tekee asiakkaan kanssa kirjallisen vuokrasopimuksen. Palveluntuottaja huolehtii, että asiakkaalle haetaan mahdollinen asumistuki. Asumistuki tulee olla vireillä kahden viikon kuluessa yksikköön muuttamisesta. Vuokra ilmoitetaan euroa/kuukausi. Kiinteistökulut, sähkö ja vesi kuuluvat vuokraan.

Palvelun tulee kaikilta osiltaan vastata palvelutuottajan laatiman omavalvontasuunnitelman sisältöä. Yksiköiden omavalvontasuunnitelma tarkistetaan sijaintikunnan toimesta vuosittain.

Palvelun tulee sisällöltään tukea asiakkaan tavanomaista elämää ja tukea hyvinvointia elämän kaikilla osa-alueilla. Palvelun tulee pitää sisällään asukkaan omaa toimintakykyä aktivoivaa työskentelyotetta kaikissa päivittäisissä toiminnoissa, huomioiden fyysiset, sosiaaliset ja psyykkiset voimavarat. Sairaanhoidollinen ja palliatiivinen hoito on pyrittävä aina tuottamaan asumisyksikössä asiakkaan elinkaaren loppuun saakka ja asiakas voidaan siirtää sairaalaosastolle ainoastaan lääketieteellisillä perustella, terveydenhuollon hoitavan lääkärin päätöksellä.

Asiakkaalle laaditaan kirjallinen hoito- ja palvelusuunnitelma. Hoito- ja palvelusuunnitelmaa tarkistetaan vähintään puolen vuoden välein ja tarvittaessa tilanteen muuttuessa. Tehostettu palveluasuminen sisältää asiakkaan ympärivuorokautisen avustamisen. Palvelu sisältää asiakkaan ateriat, ruokailussa avustamisen ja ravitsemustilan seurannan. Asiakkaan henkilökohtaisesta hygieniasta huolehditaan päivittäin. Hygienian hoidossa huomioidaan asiakkaan tarpeeseen perustuen ihon, hiusten, kynsien ja suuhygienian hoito. Asiakasta autetaan pukeutumaan asianmukaisesti sään, tilanteen ja vuodenajan mukaan. Asiakasta avustetaan wc-käynneissä asiakkaan tarpeeseen perustuen. Palvelu sisältää lääkehoidon toteuttamisen (lääkkeiden jakaminen, lääkkeiden antaminen valvotusti, lääkehoidon seuranta ja arvioiminen, reseptien uusiminen ja lääkkeiden tilaus). Palvelu sisältää asiakkaan terveydentilan ja voinnin seurannan päivittäin, tarvittaessa sairaanhoidolliset hoitotoimenpiteet, tarvittavien näytteiden ottamisen ja toimittamisen analysoitaviksi, konsultoinnin ja yhteistyön perusterveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon kanssa sekä tarvittaessa saattamisavun. Palveluntuottaja voi järjestää yksityiset lääkäripalvelut palveluyksikössä ja periä niistä asiakkaalta maksun. Maksukäytännöstä tulee tiedottaa asiakasta etukäteen. Halutessaan asiakkaalla on oikeus käyttää perusterveydenhuollon palveluita. Palvelu sisältää henkilökunnan toteuttaman ohjauksen ja neuvonnan arjessa kuntouttavan työotteen periaatteiden mukaisesti. Palvelu sisältää yksilöllistä tai ryhmämuotoista aktivoivaa toimintaa perustuen asiakkaiden tarpeisiin. Palvelu sisältää myös apuvälineiden tarpeen arvioinnin, ohjauksen ja apuvälineiden hankkimisessa avustaminen yhteistyössä fysioterapian ja toimintaterapian kanssa sekä apuvälineiden käytössä avustamisen ja välineiden kunnon tarkastuksen.

Palvelutuottajan tulee nimetä asiakkaalle omahoitaja. Omahoitaja neuvoo ja auttaa palvelujen saantiin liittyvissä asioissa, sekä seuraa palvelusuunnitelman toteutumista ja iäkkään henkilön palvelutarpeiden muutoksia yhdessä asiakkaan ja tarvittaessa hänen läheistensä kanssa. Tarvittaessa omahoitaja on yhteydessä tilaajaan asiakaskohtaisesti hoito- ja palvelusuunnitelmaan liittyvissä asioissa ja kunta voi edellyttää omahoitajan osallistumista asiakasneuvotteluun.

Palvelutuottaja tukee myös asiakasta sosiaalisen verkoston ylläpitämisessä. Yhteistyö omaisten ja läheisten kanssa on säännöllistä asiakkaan toiveisiin perustuen. Juhlapyhät huomioidaan yksikön arjessa ja yhteisiä tapahtumia järjestetään asiakkaille, omaisille ja läheisille.

Palveluseteli sisältää asiakkaalle täysihoidoruokailun. Palvelutuottajalta edellytetään, että asiakkailla on mahdollisuus ruokailla yhteisissä tiloissa. Pääsääntöisesti asiakkaat eivät ruokaile vuoteessa. Ruokailuun varataan riittävästi aikaa. Ateriapalveluun tulee sisältyä aamupala, lounas, päiväkahvi/välipala, päivällinen ja iltapala huomioiden erityisruokavaliot ja asiakkaiden mahdolliset syömiseen liittyvät ongelmat. Aterioiden tulee olla monipuolisia sekä ravitsevia ja niiden sisällön suunnittelussa tulee noudattaa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä valtion ravitsemusneuvottelukunnan julkaisemaa Vireyttä seniorivuosiin – ikääntyneiden ruokasuositusta (4/2020). Ruokalistan tulee olla asiakkaiden ja omaisten nähtävillä. Ruoan valmistuksessa mukana olevalla henkilökunnalla on hygieniosaamistodistus ja koko henkilöstö on perehdytetty omavalvontaan (Elintarvikelaki 13.1.2006/23). Mikäli ateriat valmistaa alihankkija, edellytetään alihankkijalta samoja vaatimuksia kuin palvelutuottajalta. Palvelutuottaja vastaa asiakkaiden ravitsemustilan seurannasta.

Asumisyksikössä tulee olla kirjallinen siivous- ja vaatehuoltosuunnitelma. Siivouspalvelulla varmistetaan toiminnan vaatiman puhtaustason ylläpitäminen. Palvelutuottaja vastaa kaikista talon tilojen siivouksista ja että tilat sekä asunnot ovat siistejä ja hygieenisinä. Vaatehuoltopalvelulla huolehditaan siitä, että asiakkaiden käyttämät vaatteet ja kodin tekstiilit pestään riittävän usein ja että ne ovat puhtaat. Vaatteiden silytys ja pienehköt korjaustoimet tehdään tarvittaessa. Infektio- ja eristystilanteessa siivouksen ja vaatehuollon toteutus on muutettava hygieniaohteistuksen mukaiseksi. Palveluseteli sisältää siivous- ja vaatehuollon.

Palvelutuottaja avustaa asiakasta etuuksien hakemisessa mm. toimeentulotuki, KELA:n etuudet, sosiaaliturvaetuudet sekä käynnistää edunvalvontaprosessin tarvittaessa.

15. Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Muiden kuin palvelusetelillä maksettavien palveluiden korvaamisesta asiakas ja palvelutuottaja sopivat keskenään. Mikäli asiakas hankkii palvelutuottajalta muita kuin palveluseteliin määritettyjä palveluja tai haluaa palvelua palveluseteliin määritetyn ajan ulkopuolelta, hän vastaa näistä kustannuksista itse.

16. Palvelusetelin arvo ja palvelusetelipalvelun hinnoittelu

Hoitopäivähinnan tarkistusperiaatteena on korkeintaan Tilastokeskuksen sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottajahintaindeksin 2. vuosineljänneksen vuosimuutos siten, että 1.1.2022 hinnantarkastuksen perustasona käytetään vuoden 2021 toisen vuosineljänneksen tuottajahintaindeksiä ja vertailtavana indeksinä on vuoden 2020 vastaava indeksi. Seuraavia vuosia koskeva periaate on sama.

Mikäli vuorokausihinta on korkeampi kuin palvelusetelin arvo, muodostuu asiakkaalle maksettavaksi lisäomavastuu.

VIII Erityisasumispalvelut

11. Erityisasumispalvelun palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat

Palveluseteliä voidaan tarjota asiakkaalle, joka täyttää palvelun myöntämisen ehdot. Myöntäminen edellyttää ammattihenkilön tekemää palvelutarpeen arviointia ja myönteistä päätöstä asumispalvelusta. Erityisasumispalvelun palvelusetelit ovat tarkoitettu yli 18-vuotiaille mielenterveys- ja päihdepalveluiden sekä muille pitkäaikaisesti sairastuneille asiakkaille, joille on palvelutarpeen arvioinnissa katsottu täyttyvän asumispalvelun perusteet (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 § 21). Asumispalveluita järjestetään asiakkaille, jotka tarvitsevat asumiseensa tukea ja jotka eivät kuulu ikäihmisten tai vammaisten asumispalveluiden piiriin. Yksityisiltä palveluntuottajilta voidaan palvelusetelillä hankkia tuettua asumista, palveluasumista ja tehostettua palveluasumista.

Tuen tarve arvioidaan aina yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Tuen tarve arvioidaan säännöllisesti uudelleen. Erityisasumispalveluiden tarkoituksena on tukea asiakkaan kokonaisvaltaista hyvinvointia ja toimintakykyä sekä vahvistaa asiakkaan kuntoutumista.

12. Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja/aikarajoitus

Erityisasumispalvelujen palvelusetelipäätökset tehdään pääsääntöisesti määräajaksi ja tarkoituksena on, että asiakas kuntoutuu mahdollisimman kevyeen asumismuotoon tai itsenäiseen asumiseen. Palvelusetelipäätöksestä ilmenee palvelun sisältö ja voimassaoloaika.

13. Palvelun tuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Henkilöstön pätevyysvaatimukset on kerrottu sääntökirjan yleisessä osassa kohdassa 3.

Henkilöstön sijoittaminen eri vuoroihin on järjestetty siten, että kaikissa työvuoroissa on koulutettuja (täyttävät kelpoisuusvaatimukset) työntekijöitä. Henkilöstö on jaettava työvuoroihin siten, että asiakkaiden mahdollisuus normaaliin elämään ja tarvittavaan hoitoon turvataan. Henkilöstömitoitusta ja kelpoisuutta tarkastaessa kunta noudattaa annettuja lakeja ja täydentävänä Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisua "Asumista ja kuntoutusta, mielenterveyskuntoutujien asumista koskeva kehittämissuositus (STM 2007). Sotesi voi seurata henkilöstön riittävyttä ja sijoittumista työvuoroihin tarkistamalla työvuorolistat, henkilöstöluettelon ja henkilöstösuunnitelman.

Henkilökunnan osaamisen tulee olla asiakkaiden hoidon tarpeen edellyttämällä tasolla. Henkilökunnalla tulee olla mielenterveys- ja päihdetyön erityisosaamista, joka on hankittu koulutuksella tai työkokemuksella. Henkilökunnalla on hyvät vuorovaikutustaidot, joustavuutta ja kykyä tulla toimeen erilaisten ihmisten kanssa. Palveluntuottaja huolehtii siitä, että tuotetut palvelut vastaavat vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.

14. Palvelun sisältövaatimukset

Asumispalvelut luokitellaan kolmeen ryhmään riippuen asiakkaan tuen tarpeesta. Asumispalvelumuodot ovat tuettu asuminen, palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen. Palvelumuotoa valittaessa määräävänä kriteerinä on avun, tuen, ohjauksen ja tarvittaessa valvonnan tarve. Asumispalveluyksikön tulee tukea asiakkaan itsenäistä suoriutumista ja päätöksen tekoa, kuntoutumista, elämönhallintaa ja osallisuutta. Palvelun tuottamisessa tulee huomioida asiakkaan omat voimavarat ja vahvistaa asiakkaan elämänlaatua, itsemääräämisoikeutta sekä kunnioittaa yksityisyyttä. Asiakasta tuetaan psyykkisen sairauden ja/tai päihderiippuvuuden hallintaan. Palvelun tulee sisällöltään tukea asiakkaan tavanomaista elämää ja tukea hyvinvointia elämän kaikilla osa-alueilla. Palvelun tulee pitää sisällään asukkaan omaa toimintakykyä aktivoivaa työskentelyotetta kaikissa päivittäisissä toiminnoissa, huomioiden laaja-alaisesti asiakkaan voimavarat.

Palveluntuottaja tekee asiakkaan kanssa kirjallisen vuokrasopimuksen. Palveluntuottaja huolehtii, että asiakkaalle haetaan mahdollinen asumistuki. Asumistuki tulee olla vireillä kahden viikon kuluessa yksikköön muuttamisesta. Vuokra ilmoitetaan muodossa euroa/kuukausi. Kiinteistökulut, sähkö ja vesi kuuluvat vuokraan.

Palvelun tulee kaikilta osiltaan vastata palveluntuottajan laatiman omavalvontasuunnitelman sisältöä. Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan sijaintikunnan toimesta vuosittain.

1. Tuettu asuminen

Tuettua asumista järjestetään asiakkaille, jotka tarvitsevat tukea itsenäiseen asumiseen tai asiakkaan siirtyessä itsenäiseen asumiseen. Tuetulla asumisella tarkoitetaan asumisen tukemista sosiaaliohjauksella ja muilla sosiaalipalveluilla (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 21 §). Tuettu asuminen tarkoittaa itsenäisintä asumispalvelun muotoa, jolloin asiakas asuu pääasiassa yksin tukiasunnossa tai henkilö asuu omassa asunnossa ja saa tarvitsemansa tuen sinne. Tavoitteena on kuntoutuksen myötä siirtyä täysin itsenäiseen asumiseen. Tuetun asumisen tarkoituksena on vahvistaa asiakkaan selviytymistä arjessa. Tuetun asumisen asiakasta ohjataan ja tuetaan itsenäistä asumista tukevissa jokaviikkoisissa taidoissa kuten ruoanlaitto, siivous, vaatehuolto, asioiden hoito ja henkilökohtainen hygienia. Lisäksi asiakasta voidaan ohjata kodin ulkopuolisten palvelujen käyttämisessä. Asiakasta ohjataan mahdollisuuksien mukaan siirtymään opiskelemaan tai työelämään sekä löytämään mielekästä tekimistä. Asiakkaan omaisten, erityisesti lasten, tukemisesta ja ohjaamisesta huolehditaan. Tuetun asumisen palveluseteli voidaan liittää osaksi muuta kotiin järjestettävän avun palvelukokonaisuutta. Kotiin vietävän palvelun palvelusetelissä määritelty tunti tarkoittaa 60 minuutin läsnäoloa asiakkaan luona.

2 Palveluasuminen

Palveluasumista järjestetään asiakkaille, jotka tarvitsevat pitkäjänteistä ja intensiivistä kuntoutusta sekä omatoimisuuden ja asumisen harjoittelua. Palveluasuminen on yhteisöllistä asumista ryhmäasunnossa tai tavallista asumista itsenäisessä asunnossa.

Toiminnan painopisteenä on monipuolinen kuntoutus. Asiakasta ohjataan selviytymään sairauden kanssa ja hankkimaan tarvittavia toimintavalmiuksia. Arjen toimintojen harjoittelu kohdistuu itsenäistä asumista tukeviin taitoihin kuten ruuanlaittoon, siivoukseen, pyykinpesuun, asioiden hoitamiseen ja henkilökohtaisen hygienian hoitamiseen. Palveluasumiseen sisältyvät asiakkaan tarpeen mukainen hoito ja ohjaus sekä toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta ja tarvittaessa mahdollisuus ateria-, vaatehuolto-, hygieni- ja siivouspalveluihin. Asiakkaan osallistuessa siivous- ja vaatehuoltoon, katsotaan niiden sisältyvän itsenäisen suoriutumisen tukena asiakaspalvelumaksuun. Jos siivous- tai vaatehuoltopalvelut tosiasiallisesti tehdään asiakkaan puolesta, voidaan niistä periä erillinen maksu. Lisäksi on tarkoituksena järjestää asiakkaalle osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 21 §). Palvelu sisältää yksilöllistä tai ryhmämuotoista aktivoivaa toimintaa vähintään kaksi kertaa viikossa. Palveluasumisessa tulee olla henkilökuntaa paikalla vähintään kahdeksan tuntia päivässä, jokaisena päivänä. Henkilökunnan paikallaolosta osan tulee kohdistua ilta-aikaan. Palveluasumisessa oleva asiakas ei pääsääntöisesti tarvitse apua yöaikaan, mutta tarvitsee asumiseensa päivittäin henkilökunnan apua, tukea ja ohjausta. Tavoitteena on siirtyminen itsenäisempään asumiseen. Henkilöstöä on vähintään 0,30 työntekijää asiakasta kohti.

3 Tehostettu palveluasuminen

Tehostettua palveluasumista järjestetään asiakkaille, jotka vaikeiden toimintarajoitteiden vuoksi tarvitsevat jatkuvasti hoivaa ja huolenpitoa sekä ympärivuorokautista tukea. Henkilöstöä on paikalla ympärivuorokauden. Asiakasta avustetaan hänen päivittäisissä toiminnoissaan, kuten henkilökohtaisessa hygieniassa huolehtimisessa, ruokailun järjestämisessä, siivouksessa ja pyykinpesussa sekä lääkärin määräämässä lääkehoidon toteuttamisessa (lääkkeiden jakaminen, lääkkeiden antaminen valvotusti, lääkehoidon seuranta ja arvioiminen, reseptien uusiminen ja lääkkeiden tilaus). Palvelu sisältää asiakkaan terveydentilan ja voinnin seurannan päivittäin, sairaanhoidolliset hoitotoimenpiteet, tarvittavien näytteiden ottamisen ja toimittamisen analysoitaviksi, konsultoinnin ja yhteistyön perusterveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon kanssa sekä tarvittaessa saattamisavun. Palvelu sisältää henkilökunnan toteuttaman ohjauksen ja neuvonnan arjessa kuntouttavan työotteen periaatteiden mukaisesti. Asiakasta ohjataan harjoittelemaan itsenäistä päätöksentekoa, raha-asioidensa sekä muiden asioiden hoitoa, mielekästä vapaa-ajan viettoa sekä ihmissuhteiden hoitamista. Tehostetun palveluasumisen tavoitteena on tarjota tukea tarvitseville asiakkaille tasavertaiset mahdollisuudet osallistua ja harjoitella asumiseen liittyviä taitoja kodinomaisessa ympäristössä sekä mahdollistaa yhteiskunnallinen osallistuminen. Tehostettu palveluasuminen pitää sisällään kaikki aikuisen henkilön elämänhallinnan alueet. Palvelu sisältää yksilöllistä tai ryhmämuotoista aktivoivaa toimintaa vähintään 3 kertaa viikossa. Palvelu sisältää myös apuvälineiden tarpeen arvioinnin, ohjauksen ja apuvälineiden hankkimisessa avustaminen yhteistyössä fysioterapian ja toimintaterapian kanssa sekä apuvälineiden käytössä avustamisen ja välineiden kunnon tarkastuksen.

Palveluseteli sisältää päivittäiset ateriat, johon kuuluvat aamiainen, lounas, päiväkahvi ja välipala, päivällinen ja iltapala. Palvelutuottajalta edellytetään, että asiakkailla on mahdollisuus ruokailla yhteisissä tiloissa. Ruokailuun varataan riittävästi aikaa.

Ateriapalvelussa tulee huomioida erityisruokavaliot ja asiakkaiden mahdolliset syömiseen liittyvät ongelmat. Asiakkaiden yöpaasto ei saa olla yli 11:tuntia ja myös öisin on oltava välipalamahdollisuus. Ruokalistan tulee olla asiakkaiden ja omaisten nähtävillä. Ruoan valmistuksessa mukana olevalla henkilökunnalla on hygieniaosaamistodistus ja koko henkilöstö on perehdytetty omavalvontaan (Elintarvikelaki 13.1.2006/23). Mikäli ateriat valmistaa alihankkija, edellytetään alihankkijalta samoja vaatimuksia kuin palvelutuottajalta. Palvelutuottaja vastaa asiakkaiden ravitsemustilan seurannasta ja poikkeamiin puuttumisesta.

4 Yhteiset sisältövaatimukset

Asumisyksikön toimesta asiakkaalle laaditaan kirjallinen palvelu/kuntoutussuunnitelma. Suunnitelma tulee olla laadittuna viimeistään kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun asiakas on muuttanut yksikköön. Suunnitelmassa tulee huomioida, että palvelujen ja kuntoutumisen tavoitteena on asiakkaan mahdollisimman itsenäinen asuminen. Suunnitelmaa tarkistetaan vähintään puolen vuoden välein ja aina tilanteen muuttuessa. Suunnitelman tulee tukea asiakkaan itsenäistä suoriutumista ja päätöksen tekoa, kuntoutumista, elämänhallintaa ja osallisuutta yhteiskuntaan. Suunnitelmassa tulee huomioida asiakkaan omat voimavarat ja vahvistaa asiakkaan elämänlaatua, itsemääräämisoikeutta sekä kunnioittaa yksityisyyttä. Suunnitelmasta käy ilmi, miten asiakasta tuetaan psyykkisen sairauden ja/tai päihderiippuvuuden hallintaan. Suunnitelmaan on kirjattu palveluasumisessa ja tehostetussa palveluasumisessa edellytettävät yksilö- ja/tai ryhmämuotoinen kuntouttava toiminta. Asiakkaan suunnitelman muuttuessa siitä toimitetaan kopio palvelusta vastaavalle palveluohjaajalle.

Palveluasumisessa ja tehostetussa palveluasumisessa edellytettävä yksilö- tai ryhmämuotoinen toiminta pitävät sisällään asiakkaan kuntoutumista tukevan tarkoituksenmukaisen toiminnan. Vaikeasti toimintakykyrajoittuneiden asiakkaiden toimintakyky pyritään ylläpitämään. Toiminnalla aktivoidaan asiakasta osallistumaan ympäröivään yhteiskuntaan ja säilyttämään sosiaalinen verkosto ja/tai laajentamaan sitä. Asiakasta ohjataan ja tuetaan opiskelemaan eri muodoissa. Toiminta voi olla myös arkista selviytymistä tukevaa kuten ryhmäkuntoutusta, terapiaa, perheen tukemista tai vertaistukea. Palveluntuottaja tukee myös asiakasta sosiaalisen verkoston ylläpitämisessä ja kannustamisessa. Yhteistyö omaisten ja läheisten kanssa on säännöllistä. Juhlapyhät huomioidaan yksikön arjessa ja yhteisiä tapahtumia järjestetään asiakkaille, omaisille ja läheisille.

Palveluntuottajan tulee nimetä asiakkaalle omahoitaja. Omahoitaja neuvoo ja auttaa palvelujen saantiin liittyvissä asioissa, sekä seuraa palvelusuunnitelman toteutumista ja palvelutarpeiden muutoksia yhdessä asiakkaan ja tarvittaessa hänen läheistensä kanssa. Tarvittaessa omahoitaja on yhteydessä tilaajaan asiakaskohtaisesti kuntoutus/palvelusuunnitelmaan liittyvissä asioissa ja Sotesi voi edellyttää omahoitajan osallistumista asiakasneuvotteluun.

Asumisyksikössä tulee olla kirjallinen siivous- ja vaatehuoltosuunnitelma. Siivouspalvelulla varmistetaan toiminnan vaatiman puhtaustason ylläpitäminen. Palveluntuottaja vastaa kaikista talon tilojen siivouksista ja että tilat sekä asunnot ovat siistejä ja hygieenisinä.

Vaatehuoltopalvelulla huolehditaan siitä, että asiakkaiden käyttämät vaatteet ja kodin tekstiilit pestään riittävän usein ja että ne ovat puhtaat. Vaatteiden silitys ja pienehköt korjaustoimet tehdään tarvittaessa. Infektio- ja eristystilanteessa siivouksen ja vaatehuollon toteutus on muutettava hygieniaohjeistuksen mukaiseksi. Palveluseteli sisältää siivous- ja vaatehuollon tehostetun palveluasumisen osalta.

Palvelutuottaja avustaa asiakasta etuuksien hakemisessa mm. toimeentulotuki, KELA:n etuudet, sosiaaliturvaetuudet sekä käynnistää edunvalvontaprosessin tarvittaessa.

15. Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Muiden kuin palvelusetelillä maksettavien palveluiden korvaamisesta asiakas ja palvelutuottaja sopivat keskenään. Mikäli asiakas hankkii palvelutuottajalta muita kuin palveluseteliin määritettyjä palveluja tai haluaa palvelua palveluseteliin määritetyn ajan ulkopuolelta, hän vastaa näistä kustannuksista itse.

16. Palvelusetelin arvo ja palvelusetelipalvelun hinnoittelu

Hoitopäivähinnan tarkistusperiaatteena on korkeintaan Tilastokeskuksen sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottajahintaindeksin 2. vuosineljänneksen vuosimuutos siten, että 1.1.2022 hinnantarkistuksen perustasona käytetään vuoden 2021 toisen vuosineljänneksen tuottajahintaindeksiä ja vertailtavana indeksinä on vuoden 2020 vastaava indeksi. Seuraavia vuosia koskeva periaate on sama.

Kunta on määritellyt hintakatot asumispalvelun vuorokausi- tai tuntihinnasta. Hintakatto määrittelee palvelun enimmäishinnan, jonka palveluntuottaja voi periä. Palveluntuottaja ei voi määrittellä palveluansa hintakattoa korkeammaksi. Kunta ei hyväksy palveluntuottajaa palvelusetelijärjestelmään, jos ilmoitettu hinta on määritelty hintakattoa korkeammaksi. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa hinnat kunnan pyytämässä muodossa.

1. Tuettu asuminen:

Kunta määrittelee palvelusetelin arvon asiakkaan tuettuun asumiseen kotiin tuotettavan palvelun osalta €/h ja palveluntuottajan tukiasuntoon €/vrk. Hinta on kiinteä. Hinta voi vaihdella annetun vaihteluvälin mukaiseen kattohintaan saakka asiakkaan tarpeesta johtuen. Hinta ei voi ylittää kattohintaa ja asiakkaalle ei muodostu palvelusta maksettavaa lisäomavastuuta. Asiakas maksaa vuokran ja ruoan erikseen.

2. Palveluasuminen:

Asiakasmaksu ja palvelusetelissä asiakkaan omavastuu määrittyy 1.6.2021 alkaen tuntiperusteisesti asiakasmaksulain 10 e § mukaisesti asiakkaan palvelutarpeen perusteella. Kunta on määritellyt tukipalveluja koskevat hintakatot. Hintakatto määrittelee palvelun enimmäishinnan, jonka palveluntuottaja voi periä asiakkaalta. Palveluntuottaja ei voi määrittellä palveluansa hintakattoa korkeammaksi. Kunta ei hyväksy palveluntuottajaa palvelusetelijärjestelmään, jos ilmoitettu tukipalveluiden hinta on määritelty hintakattoa korkeammaksi. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa hinnat kunnan pyytämässä muodossa. Asiakas maksaa vuokran ja ruoan erikseen.

3. Tehostettu palveluasuminen:

Palvelutuottajan määrittelemä vuorokausihinta muodostuu asiakkaan tarvitsemasta ympärivuorokautisesta hoidosta ja ohjauksesta sekä ateriapalvelusta ja tukipalveluista (siivous- ja pyykkipalvelu). Asiakas maksaa vuokran erikseen.

IX Vammaisten työ- ja päivätoiminta

11. Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat

Työ- ja päivätoiminnan palveluseteli on tarkoitettu työ- ja päivätoiminnan järjestämiseen kehitysvammaisille ja vammaisille henkilöille. Työ- ja päivätoimintaa järjestetään sosiaalipalveluna toimintakeskuksissa ja tavallisilla työpaikoilla (ns. avotyönä tai tuettuna työnä) henkilöille, joilla ei ole edellytyksiä työsuhteiseen työhön. Palvelusetelillä kunta sitoutuu maksamaan yksityisen palveluntuottajan järjestämän työ- ja päivätoiminnan kustannuksista setelin suuruisen summan. Työ- ja päivätoimintaa voidaan järjestää vammaispalvelulain ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain perusteella.

Kunnalla on oikeus päättää työ- ja päivätoiminnan järjestämistavasta. Ensisijaisena järjestämistapana on kunnan oma palvelutuotanto, mikäli se on mahdollista. Vammaispalvelulain ja kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminnan yksityisten palveluntuottajien tarjoama palvelu hankitaan Sastamalan yhteistoiminta-alueella asiakkaille pääasiassa palvelusetelin avulla. Palvelusetelin käyttömahdollisuutta tarjotaan niille asiakkaille, jotka täyttävät työ- ja päivätoiminnan piiriin pääsyn kriteerit, eikä palvelua järjestetä kunnan omassa toiminnassa. Kunta tekee palvelusetelin myöntämisestä päätöksen, joka perustuu asiakkaan palvelutarpeen arviointiin. Asiakkaalle voidaan myöntää palveluseteli useampaan eri palveluun yhtä aikaa, esimerkiksi avotyöhön ja työtoimintaan.

12. Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja/aikarajoitus

Vammaispalveluiden työ- ja päivätoiminnan palvelusetelipäätös on pääsääntöisesti toistaiseksi voimassa oleva. Palvelusetelipäätöksestä ilmenee palvelun sisältö ja voimassaoloaika. Asiakkaan palvelutarpeen päättyessä palveluseteli on voimassa päättymistä seuraavaan päivään.

13. Palvelun tuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Henkilöstön pätevyysvaatimukset on kerrottu sääntökirjan yleisessä osassa kohdassa 3.

Henkilöstörakenteessa ja vahvuudessa tulee huomioida kunkin asiakasryhmän palvelutarve. Henkilöstön määrän ja pätevyyden tulee vastata palvelutarvetta. Mitoitukseen laskettavasta henkilöstöstä 70 %:lla on oltava tehtävään soveltuva sosiaali – tai terveysalan koulutus. Palveluntuottajan henkilökunnalta edellytetään tällöin vähintään sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (272/2005 ja asetus 608/2005) mukaista lähihoitajan tai mainitun lain siirtymäsäännösten mukaista vastaavaa pätevyyttä. Lisäksi yksikössä tulee olla asiakkaiden palvelutarpeeseen nähden riittävä osaaminen, esimerkiksi riittävä määrä Sosionomi AMK (laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015) 8§) tutkinnon suorittaneita henkilöitä.

Työtoiminnassa henkilöstömitoitus on 0,15, vammaisten päivätoiminnassa 0,3 ja vaikeavammaisten päivätoiminnassa 0,5. Avotyössä ei ole vähimmäishenkilöstömitoitusta.

Korkeintaan viiden asiakkaan palvelutuotannossa henkilöstömitoituksen tulee kuitenkin olla vähintään 0,2. Vähintään yhdellä henkilöstöstä tulee olla sosiaali- tai terveysalan perustutkinto. Yli 10 asiakkaan yksiköllä tulee olla toiminnan vastuuhenkilönä sosiaali- tai terveysalan opisto tai AMK tutkinnon suorittanut.

Jokaisessa työvuorossa tulee olla kelpoisuusehdot täyttäviä työntekijöitä. Henkilöstö on jaettava työvuoroihin siten, että henkilökunnan osaaminen on asiakkaiden hoidon ja ohjauksen tarpeen edellyttämällä tasolla. Kunta voi seurata henkilöstön riittävyttä ja sijoittumista työvuoroihin tarkistamalla työvuorolistat, henkilöstöluettelon ja henkilöstösuunnitelman.

14. Palvelun sisältövaatimukset

Työ- ja päivätoiminnan palveluseteli on tarkoitettu työ- ja päivätoiminnan järjestämiseen kehitysvammaisille ja vammaisille henkilöille. Työ- ja päivätoimintaa voidaan järjestää vammaispalvelulain ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain perusteella. Päivä- ja työtoimintaan osallistuminen perustuu asiakkaan toimintakykyyn ja yksilöllisiin kuntouttaviin tarpeisiin. Asiakkaiden työ- ja päivätoimintapäivät vaihtelevat yhdestä viiteen arkipäivään viikossa.

Asiakkaalle annettavien palveluiden tulee olla suunnitelmallisia ja tavoitteellisia. Palveluntuottaja sitoutuu antamaan laadultaan hyvää sosiaalihuoltoa Asiakaslain (812/2000) mukaisesti. Asiakkailta tulee olla ohjaus- ja palvelusuunnitelma, jossa määritellään palvelut ja toiminnan tavoitteet sekä muut asiakkaan selviytymistä sekä omia voimavaroja tukevat palvelut. Annettava palvelu suunnitellaan yhteistyössä asiakkaan ja hänen lähiverkostonsa, sekä kunnan kanssa. Palvelun tulee noudattaa yleisesti hyväksytyjä sekä voimassa olevia palveluja koskevia suosituksia.

Yleisten ehtojen kohdan 3.6:sta poiketen palveluntuottaja saa peruuttaa sovitun palvelun vain, mikäli peruutus tapahtuu 30 vuorokautta ennen sovittua ajankohtaa. Peruutuksesta tulee ilmoittaa asiakkaan lisäksi kunnalle.

Työtoiminta on sosiaalisia taitoja ja työelämävalmiuksia edistävää sekä toimintakyvyn ylläpitämiseen tähtäävää toimintaa, jota toteutetaan sekä toimintakeskuksissa että sen ulkopuolella erilaisissa työpaikoissa. Se sisältää työtoiminnan ja avotyötoiminnan, sekä tuetun työllistymisen. Työtoiminnassa asiakkaalle maksetaan työosuusrahaa palveluntuottajan toimesta. Työosuusraha on korvaus ja kannustus tehdystä työstä. Työosuusrahan suuruus tulee olla vähintään yhtä suuri kuin kunnallisessa toiminnassa.

Päivätoiminta ja vaikeavammaisten päivätoiminta on virikkeellistä, toimintakykyä kuntouttavaa ja ylläpitävää toimintaa, joka tapahtuu pääsääntöisesti toimintakeskuksissa. Päivätoiminnassa järjestetään esimerkiksi vuorovaikutustaitojen ja jokapäiväisen elämän taitojen harjoittelua, luovaa toimintaa, ulkoilua, opetusta, yksikertaisia työtehtäviä ja virkistystoimintaa.

Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) määrittelee, että toimintayksikössä tulee olla riittävät ja asianmukaiset toimitilat ja varusteet. Yhteistilojen tulee täyttää asiakkaiden palvelutarpeet ja toimintayksikön kannalta keskeiset laatuvaatimukset. Asiakkaan on pystyttävä liikkumaan apuvälinein esteettömästi ja vaivattomasti. Tilaratkaisuissa on huomioitava se, että asiakkaalla on oikeus itsemääräämiseen, yksityisyyteen ja osallisuuteen. Asiakkaalla tulee olla halutessaan mahdollisuus ulkoilla turvallisesti päivittäin.

Toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin, että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti. Palvelutuottajilta edellytetään, että tilojen laitteiden ja koneiden ylläpidosta ja huollosta on kunnossapito-, siivous ja hygieniasuunnitelmat ja vastuuhenkilöt ovat nimettyinä. Palvelutuottaja vastaa kaikista talon tilojen siivouksista ja että tilat ovat siistejä ja hygieenisia. Siivouspalvelulla varmistetaan toiminnan vaatiman puhtaustason ylläpitäminen. Palveluyksiköllä tulee olla pelastusviranomaisten hyväksymä pelastussuunnitelma (Pelastuslaki 379/2011).

Korkeintaan viiden asiakkaan toiminnassa voidaan työ- ja päivätoimintaa järjestää esimerkiksi perhehoidon yhteydessä tai tavanomaisessa asunnossa tai muussa toimintaan soveltuvassa ympäristössä. Tällöin tilojen ja ympäristön tulee olla edellä kuvatusti tarkoituksenmukaiset ja turvalliset.

2 Kuljetus

Kaikki asiakkaat kulkevat mahdollisuuksien mukaan itse tai julkisia liikennevälineitä käyttäen. Pääsääntöisesti asiakkaat eivät tähän pysty, jolloin palvelutuottaja vastaa kuljetuksen järjestämisestä. Palvelusetelin arvoon lisätään tällöin hintaliitteen mukainen korvaus matkasta. Mikäli asiakkaan kuljetus on palveluntuottajalle korvaus huomioiden kohtuuton, voi kunta poikkeustapauksessa järjestää kuljetuksen, jolloin palveluseteli ei sisällä kuljetuksen osuutta. Mikäli asiakas kulkee itse tai käyttää julkisia liikennevälineitä, suoritetaan mahdollinen korvaus asiakkaalle.

3 Ateriat

Palveluntuottajan tulee turvata asiakkaan riittävä nesteiden ja ravinnon saanti. Asiakkaille järjestetään päivittäiset ruokailut, joihin kuuluvat lounas ja iltapäiväkahvi/välipala sekä tarvittaessa aamiainen, huomioiden erityisruokavaliot ja asiakkaiden mahdolliset syömiseen liittyvät ongelmat. Aterioiden tulee olla monipuolisia sekä ravitsevia ja niiden sisällön tulee noudattaa ravitsemussuosituksia.

Yksiköllä tulee olla käytössään ruokahuollon omavalvontasuunnitelma. Ruokalistan tulee olla asiakkaiden ja omaisten nähtävillä. Ruoan valmistuksessa mukana olevalla henkilökunnalla on hygieniaoosaamistodistus ja koko henkilöstö on perehdytetty omavalvontaan (Elintarvikelaki 13.1.2006/23). Mikäli ateriat valmistaa alihankkija, edellytetään alihankkijalta samoja vaatimuksia kuin palvelutuottajalta.

Palveluntuottaja voi sopia erikseen asiakkaan aterioiden mahdollisesti liittyvistä erityistoiveista (muut kuin edellä mainitut) ja tehdä näistä keskinäisen sopimuksen ja laskuttaa sen mukaisesti.

5 Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen ja mahdolliset rajoittamistoimenpiteet

Yksiköllä tulee olla ohjeistus suoja- ja rajoitustoimenpiteistä. Sosiaalihuollon lainsäädännössä tai laatusuosituksissa ei ole menettelytapaohjeita rajoitteiden tai eristämisen käytöstä, koska lähtökohta on, että asiakkaita rajoitetaan vain äärimmäisissä pakkotilanteissa.

Kehitysvammaisten asiakkaiden joiden palvelu järjestetään erityishuoltona, kohdalla tulee noudattaa erityishuoltolain 23.6.1977/519 42 § mukaista toimintaa koskien rajoittamista ja asiakkaan itsemääräämisoikeuden vahvistamista.

15. Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Asiakas maksaa oma-aloitteisesti ostamansa palvelut joiden ei katsota kuuluvan työ- ja päivätoiminnan normaalisältöön (esimerkiksi retkien omavastuuosuudet tai erilaiset leirimaksut) palveluntuottajalle heidän keskinäisen sopimuksen mukaisesti. Kunta ei vastaa peruuntuneista palvelutapahtumista aiheutuneista kustannuksista.

16. Palvelusetelin arvo ja palvelusetelipalvelun hinnoittelu

Vammaispalveluiden ja kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminnan palveluseteli on asiakkaalle maksuton palveluseteli. Asiakkaalle maksuttomalla palvelusetelillä tarkoitetaan palveluseteliä palvelusta, joka on sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 4 ja 5 §:ssä asiakkaalle maksuttomaksi säädetty sosiaali- ja terveyspalvelu. Palvelusetelilainsäädännön 7 pykälän 2 momentissa on säädetty, että asiakasmaksulain 4 ja 5 §:ssä asiakkaalle maksuttomaksi säädettyistä palveluista ei saa jäädä asiakkaan maksettavaksi omavastuuosuutta. Palvelusetelin arvo tulee määrätä niin, että asiakkaalle ei jää maksettavaksi omavastuuosuutta. Käytännössä asiakkaalle maksuttomaksi säänneltyjen palvelujen hankinta palvelusetelillä toteutuu esimerkiksi niin, että kunta määrittelee palvelusetelille käyvän arvon, jolla palvelu voidaan tuottaa. Hyväksytyjen palveluntuottajien listalla ovat ne palveluntuottajat, jotka ovat valmiita tuottamaan palvelun kyseisellä hinnalla. Palvelusetelin arvo määräytyy asiakkaan palvelutarpeen perusteella ja määrittelee enimmäishinnan (kattohinta), jonka palveluntuottaja voi periä palvelusta.

Mikäli asiakas on asiakkaana useammassa palvelussa, saa palveluntuottaja periä vain yhden palvelusetelin hinnan päivää kohden.

1. Asiakasmaksut vammaispalveluiden palvelusetelissä

Kehitysvammaisilta ja vammaisilta henkilöiltä ei voida periä maksuja työ- ja päivätoiminnan palvelua koskevana palvelumaksuina, mikäli palvelu on myönnetty

vammaispalveluna tai erityishuoltona. Palvelun tuottaja voi periä maksun tukipalveluista. Työ- ja päivätoiminnassa asiakas maksaa itse ateriaansa. Kuljetukset ovat maksuttomia erityishuoltona myönnettyssä työ- ja päivätoiminnassa. Vammaispalvelulain mukaisessa työ- ja päivätoiminnassa voidaan periä asiakkaalta kuljetusmaksu.

Asiakasmaksuja voidaan periä näiden lisäksi vain sellaisista lisäpalveluista, joita järjestetään riippumatta henkilön vaikeavammaisuudesta tai hänen erityishuollon tarpeestaan. Tällaisia yksityisen palveluntuottajan tuottamia tukipalveluita, jota kunnan myöntämän palveluseteli ei kata ja jotka jäävät asiakkaan maksettavaksi voivat olla palvelut joiden ei katsota kuuluvan työ- ja päivätoiminnan normaalisisältöön (esimerkiksi retkien omavastuuosuudet tai erilaiset leirimaksut).

Tukipalveluille on määritelty hintakatot. Hintakatto määrittelee enimmäishinnan, jonka palveluntuottaja voi periä asiakkaalta. Palveluntuottaja voi määritellä hintansa hintakattoa alemmaksi. Palveluntuottajaa ei hyväksytä palvelusetelijärjestelmään, jos ilmoitettu tukipalveluiden hinta on määriteltyä hintakattoa korkeampi. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa hinnat kunnan pyytämässä muodossa.

Palveluntuottaja saa periä asiakkaalta korkeintaan tukipalveluhinnaston mukaiset maksut ateriaista sekä järjestäessään kuljetuksen, kuljetusten omavastuuosuudet. Kuljetusten omavastuuosuuksia ei kuitenkaan saa periä kehitysvammaisilta asiakkailta.

2. Vammaispalveluiden työ- ja päivätoiminnan palveluseteliluokat

Asiakkaan palvelu- ja tuen tarpeeseen perustuva palveluseteliluokka määritellään vammaispalveluissa yhteistyössä asiakkaan, lähiverkoston ja tarvittaessa palveluntuottajan kanssa. Apuna arvioinnissa voidaan käyttää tilanteen mukaan erilaisia mittareita tai toimintakyvyn kuvauksen menetelmiä, kuten TOIMI, ASTA ja ICF-viitekehyksessä tehty toimintakykyarvio. Asiakas saa palvelusetelistä viranhaltijapäätöksen. Palvelusetelipäätöstä voidaan muuttaa olosuhteiden muuttuessa.

Vammaispalveluiden työ- ja päivätoiminnan palvelusetelillä asiakkaalle voidaan hankkia neljän eri palveluseteliluokan tasoista työ- ja päivätoimintaa sekä kehitysvammahuollon että vammaispalvelulain mukaisena palveluna. Palvelusetelillä voidaan hankkia myös tilapäistä työ- ja päivätoimintaa. Toiminta-aika on pääsääntöisesti arkipäivinä klo 7:00-17:00 välisenä aikana asiakkaiden palvelutarpeen mukaisesti. Mikäli asiakas käyttää palvelua säännöllisesti esim. aamu tai iltapäivähoitona alle 4 tuntia/päivä palveluntuottaja saa laskuttaa korkeintaan 50% palvelusetelien arvosta.

Palveluseteliluokat työ ja päivätoiminnassa ovat:

- Työtoiminta yksikön ulkopuolella/avotyö
- Työtoiminta
- Päivätoiminta
- Vaikeavammaisten päivätoiminta

3. Palveluseteliluokkien kriteerit

Työ- ja päivätoiminnan vaihtoehtoja arvioitaessa otetaan huomioon henkilön avun, hoidon, ohjauksen ja tuen tarve. Toiminnan lähtökohtana on aina kuntoutuksellisuus. Ohjauksella, tuella ja avulla pyritään edistämään asiakkaan mahdollisimman itsenäistä ja omatoimista elämää. Asiakkaan hoivan ja ohjauksen tarpeen muuttuessa, voidaan palveluseteliluokka määrittää uudelleen yhteistyössä kunnan vammaispalveluiden palveluohjaajan ja tai sosiaalityöntekijän kanssa.

Työtoiminta yksikön ulkopuolella/avotyö: Avotyössä asiakkaan työpaikka on toimintakeskuksen ulkopuolella esimerkiksi kouluissa, päiväkodeissa, päivittäistavarakaupoissa ja kahviloissa. Avotyön palvelusetelillä voidaan tuottaa myös tuetun työn ohjausta. Asiakas kykenee toimimaan itsenäisesti ja itseohjautuvasti saadessaan siihen riittävän tuen. Työtehtävät on suunniteltu yksilöllisesti. Työpaikalla on määritelty henkilökunnasta asiakkaalle ohjaaja perehdyttämään sekä tukemaan työstä selviytymistä. Työ ja päivätoiminta yksiköstä tuetaan sekä asiakasta että hänen ohjaajaansa työpaikkakäynneillä, koulutuksilla ym. ohjaustapaamisilla. Asiakkaan kuntoutuminen haasteellisempiin tehtäviin voi olla mahdollista. Tuolloin tavoitteena on kuntouttaminen ja valmentaminen työsuhteiseen työhön ja te-toimiston ensisijaisten tukitoimien piiriin.

Työtoiminta: Työtoiminnassa asiakkaan työpaikka on pääsääntöisesti työ- ja päivätoiminta yksikössä. Työtoiminnan asiakas kykenee toimimaan itsenäisesti saadessaan ohjausta ja neuvontaa. Asiakas tarvitsee kuitenkin tutun ja turvallisen toimintaympäristön sekä ohjaajan tuen säännöllisesti. Työtoiminnan kuntoutuksellinen näkökulma on toimintakyvyn ylläpitämisessä ja edistämisessä. Työtoiminnan tavoitteena voi olla siirtyminen avo- tai työsuhteiseen työhön.

Työtoiminnan asiakas tarvitsee harjaantumista arkielämän taitoihin, sosiaaliin suhteisiin, aikuisuuteen ja työelämään. Työtehtäviä voivat olla esimerkiksi erilaiset alihankinta- ja oman tuotannon tehtävät, sekä erilaiset palvelutehtävät kuten ruokahuolto ja siivous. Työtoiminta voi pitää sisällään myös toimintayksikön ulkopuolella tehtävää työtä.

Työtoiminnan henkilöstömitoitus tulee olla vähintään 0,15

Päivätoiminta: Päivätoiminnassa toimintaympäristö on pääsääntöisesti työ- ja päivätoiminta yksikkö. Päivätoiminnan asiakas tarvitsee tukea ja ohjausta säännöllisesti ja runsaammin kuin työ- ja päivätoiminnassa. Toiminnan tavoitteet eivät liity työelämätaitoihin vaan ovat enemmän toimintakykyä edistäviä. Toiminnassa painottuvat erilaiset toiminnalliset menetelmät tavoitteena on tarjota mahdollisuus kodin ulkopuoliseen toimintaan, sekä ylläpitää ja edistää sosiaalisia suhteita ja kontakteja, luoda arkeen mielekästä toimintaa, tukea toimintakykyä ja omatoimisuutta mahdollisimman pitkään sekä ylläpitää psyykkistä hyvinvointia. Päivätoiminnan asiakkaalla voi olla tavoitteena siirtyminen työtoimintaan.

Päivätoiminnan henkilöstömitoitus tulee olla vähintään 0,3

Vaikeavammaisten päivätoiminta: Vaikeavammaisten päivätoiminnassa tarjotaan toimintakykyä ylläpitävää ja edistävää toimintaa. Perushoidossa ja kuntoutuksessa

korostuvat sosiaaliset vuorovaikutustilanteet, aistielämykset ja muu virikkeellinen toiminta. Vaikeavammaisten päivätoiminnassa kehitysvammaisen henkilön toimintakyky on selvästi alentunut. Henkilö tarvitsee arkiaskareista selviytyäkseen jatkuvaa huolenpitoa, hoivaa ja yksilöllistä ohjausta sekä monissa henkilökohtaisissa toiminnoissaan jokapäiväistä toisen henkilön apua.

Vaikeavammaisten päivätoiminnan henkilöstömitoitus tulee olla vähintään 0,5

X Lääkkeiden koneellinen annosjakelu

11. Palvelun tarkoitus ja sisältö

Lääkkeiden annosjakelulla tarkoitetaan palvelua, jossa apteekki toimittaa asiakkaan säännöllisesti käyttämät lääkkeet jaeltuina annoskohtaisiin pusseihin tai annostelijoihin yleensä kahden viikon erissä.

Palvelun tarkoituksena on tukea muun muassa tarkoituksenmukaista lääkkeiden käyttöä, ehkäistä lääkityspoikkeamia ja vähentää tarpeettomia lääkehoidon kustannuksia. Lääkkeiden potilaskohtaisessa annosjakelussa noudatetaan kaikkia potilaan hoitoon, lääkkeen määräämiseen ja toimittamiseen liittyviä lakeja, asetuksia ja määräyksiä kuten tavanomaisessa lääkehoidossa ja -jakelussa.

Annosjakelun valmistustoimintaa voi harjoittaa apteekissa Fimean luvalla. Toiminnassa on otettava huomioon potilaskohtaisesta annosjakelusta annettavat määräykset ja ohjeet (lääkkeen valmistuksesta annettu Fimean määräys 6/2011, sekä Lääkkeiden toimittamisesta annettu Fimean määräys 2/2016). Lääkkeiden jakaminen potilaskohtaisiin annoksiin tehdään asianmukaisissa, toimintaan sopivissa tiloissa ja olosuhteissa. Valmistuksessa käytetään tarkoitukseen soveltuvia menetelmiä ja välineitä. (STM 2016:1). Tätä toimintaa valvoo Fimea.

Annosjakelu sopii niille asiakkaille, joilla on useita suun kautta otettavia lääkkeitä säännöllisessä käytössä ja joiden lääkehoito on riittävän vakiintunutta. Jos lääkitysmuutoksia tehdään useammin kuin kuukausittain, lääkehoito ei ole riittävän vakiintunutta sopiakseen annosjakeluun.

Koneellisesta annosjakelusta säädetään valmistuksen osalta lääkelain 12 a §:ssä, jonka mukaan apteekissa tai sairaala-apteekissa tapahtuva koneellinen annosjakelu on luvanvaraista. Lisäksi apteekkari saa teettää koneellista annosjakelua sopimuksen perusteella toisessa koneellisen annosjakelun luvan saaneessa apteekissa. Annosjakelupalvelun korvaamisesta säädetään sairausvakuutuslain (1224/2004) 5 luvun 10 §:ssä. Annosjaeltujen lääkkeiden korvauksia koskevasta poikkeavasta lääkekohtaisesta omavastuusta säädetään sairausvakuutuslain 5 luvun 9 a §:ssä sekä valtioneuvoston asetuksessa poikkeavan lääkekohtaisen omavastuun perimisestä (337/2015). (STM 2016:1).

Keskeiset käsitteet

ANNOSJAKELU: Menettely, jossa apteekki toimittaa asiakkaan säännöllisesti käyttämät tabletti- ja kapselimuotoiset lääkkeet kerta-annoksiin jaeltuina yleensä kahden viikon erissä.

ANNOSPUSSI: Annospussilla tarkoitetaan yhtä käytössä olevaa teknistä ratkaisua koneellisessa annosjakelussa. Yksi annospussi sisältää potilaan yhden ottokerran lääkkeet.

ANNOSTELIJA: Annostelijalla tarkoitetaan teknistä apuvälinettä (laitetta), johon pakataan potilaan annosjaellut lääkkeet halutulle ajalle.

ANNOSTUSKORTTI: Yhteenvedo annosjakeluyksikössä potilaalle jaelluista lääkkeistä.

LÄÄKEMÄÄRÄYS: Lääkemääräyksellä tarkoitetaan reseptiä, jolla apteekista voi luovuttaa lääkettä kulutukseen.

LÄÄKITYKSEN TARKISTUS: Lääkityksen tarkistuksella tarkoitetaan farmaseutin tai proviisorin tekemää tarkistusta annosjakelupotilaan lääkityksestä. Farmaseutin tai proviisorin tekemä annosjakelupotilaan lääkityksen tarkistus on osa lääkehoidon arviointia, johon osallistuvat myös sairaanhoitaja ja lääkäri. Lääkityksen tarkistuksen tulee olla kiinteä osa lääkehoidon arviointia.

LÄÄKITYSLISTA: Lista, joka sisältää tiedot potilaan säännöllisessä käytössä olevasta lääkityksestä annostuksineen sekä tiedot tarvittaessa otettavista lääkkeistä. Kotihoidon laatima lista sisältää tiedot annosjakelussa olevasta lääkityksestä ja myös siihen kuulumattomista muista potilaan käyttämistä lääkkeistä. Tämä kokonaislääkityksen kuvaava lääkityslista on tärkeä työkalu lääkärin, kotihoidon ja apteekin potilaan lääkitystiedon siirtämisessä ajantasaisesti.

RESEPTIKESKUS: Tietokanta, joka koostuu lääkkeen määrääjien lähettämistä sähköisistä lääkemääräyksistä, apteekkien tallentamista lääkemääräyksistä ja terveydenhuollon palvelujen antajien potilaille luovutettuja lääkkeitä koskevista tiedoista sekä lääkemääräyksiin liitetyistä toimitustiedoista (Laki sähköisestä lääkemääräyksestä (61/2007)).

SÄHKÖINEN LÄÄKEMÄÄRÄYS: Sähköisellä lääkemääräyksellä tarkoitetaan tietojenkäsittelylaitteella laadittua lääkemääräystä, joka siirretään tietoverkkoja käyttäen Reseptikeskukseen.

TILAUSPÄIVÄ: Tilauspäivällä tarkoitetaan päivää, jolloin apteekki tekee potilaskohtaisen tilauksen annosjaeltavista lääkkeistä annosjakeluyksikköön. Tilaavan yksikön on kuitattava kahden viikon välein tilattavat lääkkeet apteekille.

TOIMITUSPÄIVÄ: Toimituspäivällä tarkoitetaan päivää, jolloin apteekki toimittaa annosjaellut lääkkeet asumisyksikköön tai kotihoitoon.

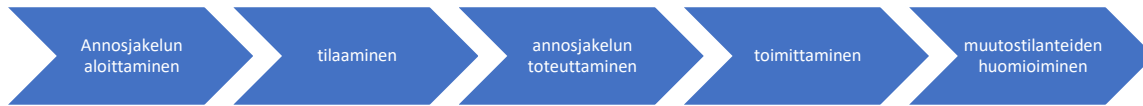
KOTIHOITOTIIMI: Yksikkö, joka vastaa asiakkaan hoidosta ja lääkehoidon toteuttamisesta.

12. Palvelusetelillä järjestetty palvelu

12.1 Asiakkaat palvelusetelillä järjestetyssä palvelussa

Lääkkeiden annosjakelu kuuluu kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin, jos asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa on todettu tarve lääkkeiden annosjakeluun. Lääkkeiden jakelussa on kyse terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitetusta sairaanhoidosta. (Kuntaliitto, Yleiskirje).

12.2 Lääkkeiden annosjakelun palvelusetelin vaiheet, vastuut ja velvollisuudet

12.3 Annosjakelun aloittaminen

Kunta selvittää asiakkaan kokonaislääkityksen ja tekee päätöksen annosjakeluun siirtymisestä. Asiakkaalle myönnetään annosjakeluun oikeuttava palveluseteli, jonka jälkeen asiakas tekee valitsemansa apteekin kanssa kirjallisen sopimuksen. Sopimuksella asiakas antaa suostumuksensa henkilö- ja lääkitystietojensa toimittamisesta apteekkiin sekä apteekille luvan hakea lääkitystiedot Reseptikeskuksesta ja luvan hyödyntää lääkevaihtoa kustannusten säästämiseksi. Kunnan tai asiakkaan kanssa sovitaan annosjakelun aloittamispäivä. Apteekissa tarkastetaan asiakkaiden kokonaislääkitykset lääkelistoista sekä huomioidaan mahdolliset lääkkeiden päällekkäisyydet ja yhteisvaikutukset ja apteekki on tarvittaessa yhteydessä lääkäriin.

Lääkäri kirjoittaa sähköiset reseptit annosjakelumerkinnöillä varustettuna 1-2 vuodeksi. Lääkkeen annostus, ottoajankohdat ja käyttötarkoitus tulee olla reseptissä/lääkelistassa. Lääkitysmuutoksissa lääkärin tulee korjata sähköinen resepti muutosta vastaavaksi.

Kunta vastaa asiakkaan kokonaislääkityksestä ja toimittaa apteekkiin asiakkaan kokonaislääkitystiedot ja lääkityksen tarkoituksenmukaisuuden arviointiin liittyvät tiedot, reseptit, ajan tasalla olevan lääkelistan, sekä tiedot käytössä olevista käsikauppavalmisteista. Lääkäri käy uudelleen asiakkaan lääkityksen ja apteekin huomiot läpi. Lääkäri arvioi asiakkaan lääkehoidon ja karsii mahdolliset tarpeettomat lääkkeet pois.

Kunta huolehtii, että ennen apteekkijakeluun siirtymistä asiakkaan omat lääkkeet käytetään mahdollisimman tarkkaan loppuun.

12.4 Tilaaminen ja tehtäväjako

Kunnan tehtävät:

- Varmistaa, että apteekilla on käytettävissään ajantasainen lääkelista tilausta tehdessään.
- Vastaa lääkärin vahvistamien potilaan lääkitysmuutosten ilmoittamisesta apteekkiin.
- Mikäli lääkehoitoon tulee muutoksia kesken jakson, hoitajat toteuttavat ne, kunnes muutos saadaan annosjakeluun.
- Huolehtii annosjakelulääkkeiden asianmukaisesta säilytyksestä ja lääkkeiden antamisesta asiakkaalle sovitulla tavalla.
- Huolehtii annosjakeluun sopimattomien lääkkeiden säilyttämisestä asiakkaan kotona esim. nesteet, sumutteet, tarvittaessa otettavat lääkkeet sekä Marevan.
- Ilmoittaa annosjakelun muutostilanteista apteekille sähköisen tilausjärjestelmän kautta mahdollisimman pian, jotta säästytään turhilta lisäkustannuksilta.

Apteekin tehtävät:

- Toteuttaa annosjakelun ajantasaisten lääkemääräystietojen perusteella.
- Hallinnoi lääkemääräyksiä ja seuraa niiden uudistamistarvetta. Lääkemääräyksen voimassaoloajan päättyessä apteekki pyytää lääkäriä uudistamaan ne.
- Varmistaa, että lääkärin määräämät (asianmukaisesti dokumentoidut) muutokset toteutetaan asiakkaan lääketilaukseen paikallisten toimintaohjeiden mukaisesti.
- Huolehtii annosjakelulääkkeiden kaksoistarkastamisesta.
- Toimittavat lääkedosetit tai lääkepussit lääkehoidosta vastaavaan yksikköön 1-2 viikon välein tai sovittuna ajankohtana kunkin toimintayksikön sisätilaan, erikseen sovittuun paikkaan.
- Huomioi tilauksen mukaiset kiireelliset lääkemutokset.
- Annosjakelulääkkeiden toimitusten yhteydessä toimitetaan myös annosjakeluun soveltumattomat lääkkeet yksikön tilauksen mukaisesti.
- Dokumentoi ja arkistoi Fimean ohjeiden mukaisesti annosjakelusta syntyvät asiakirjat.
- Asiakkaan lääkitystilaustietojen säilyttäminen 3 kuukauden ajan apteekin reseptinkäsittelyjärjestelmässä. Lääkitysmuutostiedot ja annostuskorttien kopiot säilytetään 13 kuukautta. Muiden lääketietojen säilyttämisestä palveluntuottaja noudattaa mitä lääkelaki sanoo.
- Näiden lisäksi annosjakeluyksiköstä tarvittaessa löytyy jokaisesta annospussista kuva mahdollisten poikkeamien tai muiden epäselvyyksien selvittämistä varten. Laskutusdokumentaatio säilytetään kirjapitolain mukaisesti.

Apteekeilla tulee olla sähköinen tilausjärjestelmä

Apteekin toimitusvarmuuden tulee olla 100 %. Toimitusvarmuus voi poikkeuksellisesti olla alle 100% apteekista tai annosjakelijasta riippumattomasta syystä esim. lääkettä ei ole saatavissa koko maassa.

Apteekin tulee toimittaa tässä sääntökirjassa määritelty palvelu julkisessa luettelossa ilmoittamallaan alueella loppuasiakasta varten alueen kotihoitotiimille. Annospussit (tai lääkkeet) on toimitettava kotihoidolle kuuden arkipäivän sisällä yksikön tilauksesta.

Lääkkeet asiakkaalle toimittava apteekki hankkii asiakaskohtaiset lääkkeet sopimusvalmistussopimukseen perustuen toisen apteekin annosjakelupalvelusta tai tekee annosjakelun itse. Valmistaja vastaa sopimusvalmistuksena valmistetun lääkkeen laadusta ja valmistuksen asianmukaisuudesta, mikä on myös otettava huomioon annosjaeltuja lääkkeitä luovutuskuntoon tarkastettaessa (Fimean määräys 6/2011 Apteekkien lääkevalmistus).

Apteekin tulee noudattaa lääkkeiden toimittamisesta annettuja säännöksiä toimittaessaan asiakaskohtaisesti annosjaeltuja lääkkeitä asiakkaalle. Tarkoituksena on varmistaa lääkitysturvallisuus. Apteekin farmaseutti tai proviisori tarkastaa annosjaellut lääkkeet luovutuskuntoon. (Fimean määräys "Lääkkeiden toimittaminen" 2/2016). Tällöin tarkastetaan, että asiakkaalle määrätty lääkitys vastaa annosjaeltua lääkitystä ja että lääkkeet on jaeltu oikein esimerkiksi tarkastamalla ensimmäisen päivän annospussit. Apteekin tekninen henkilökunta ei ole oikeutettu tarkastamaan lääkkeitä luovutuskuntoon.

Annosjakelulääkkeet tulee kaksoistarkastaa. Lääkemääräyksiin on saattanut tulla muutoksia tilauspäivän ja toimituspäivän välillä. Toimitushetkellä tulee huomioida kiireelliset lääkitysmuutokset. Apteekin tulee varmistua siitä, että apteekki toimittaa asiakkaalle tilatut lääkkeet oikein ja varmistaa, että asiakkaalle välttämättömiä lääkkeitä ei ole jäänyt toimittamatta. Kiireettömät lääkemuuokset toteutetaan aina annosjakelujakson vaihtuessa.

Lääkemääräystä toimitettaessa tulee dokumentoida muun muassa toimittamispäivämäärä (Fimean määräys "Lääkkeiden toimittaminen" 2/2016). Toimituspäivä määritellään annosjaeltujen lääkkeiden osalta samoin kuin muiden toimitettavien lääkkeiden osalta. Toimituspäivällä tarkoitetaan sitä ajankohtaa, jolloin annosjaeltu lääke luovutetaan asianmukaisesti tarkastettuna kotihoitotiimille. Toimitus suoritetaan arkisin (ma-pe) klo 8-16 välillä, mikäli erikseen ei ole toisin sovittu. Tarkemmat jakelupäivät sekä aikataulut sovitaan yhdessä kotihoitotiimin ja apteekin kanssa.

Lääkkeiden kuljettamisesta sovitaan erikseen paikallisesti apteekin ja lääkehoidosta vastaavan kotihoitotiimin kesken. Apteekki vastaa ja valvoo toimittamiensa lääkkeiden asianmukaisesta kuljettamisesta lääkehoidosta vastaavaan kotihoitotiimin ja apteekin välillä. Kotihoitotiimi palauttaa käyttämättä jääneet lääkkeet apteekkiin asiakkaan suostumuksella.

Kiireelliset uudet lääkkeet ja kuuriluontoiset lääkkeet tulee toimittaa saman päivän aikana ma-pe (ei arkipyhinä) klo 15 mennessä kotihoitotiimiin, kun tilaus on tehty ja reseptit ovat käytettävissä klo 13 mennessä apteekissa, ilman erillistä korvausta. Tarvittaessa voidaan sopia myös muista käytänteistä.

Apteekki ja kunta voivat yhteisymmärryksessä sopia poikkeavista kuljetusjärjestelyistä, jolloin kunta vastaa mahdollisista kustannuksista, joita järjestelyt tuottavat. Lääketurvallisuus ja lääkkeiden toimitusvarmuus eivät saa vaarantua järjestelyiden vuoksi.

12.5 Muutostilanteet

Annosjakelussa olevien asiakkaiden lääkemuuosten hallinnasta tulee sopia paikallisesti lääkehoidosta vastaavan kotihoitotiimin, apteekin ja lääkärin kesken. Lääkäri päättää asiakkaiden lääkehoidossa tapahtuvista muutoksista esimerkiksi lääkkeen lopettamisesta, annostusohjeen muuttamisesta tai uuden lääkkeen lisäämisestä ja määrää muutoksen ajankohdan. Lääkäri vahvistaa lääkitysmuutokset tekemällä uuden reseptin, mitätöimällä tarpeettoman reseptin ja tekemällä muutokset lääkelistalle. Ensisijaisesti jaksotetaan muutokset, mahdollisuuksien mukaan, annosjakeluerien toimitusrytmin mukaisesti. Tarvittaessa tulisi miettiä myös asiakkaan annosjakelunpalvelun keskeyttämistä väliaikaisesti. Lääkemuuosten yhteydessä apteekille toimitetaan uusi lääkelista sekä laitetaan sähköiseen tilausjärjestelmään maininta muutoksesta.

Lääke voidaan poistaa annosjakeluerästä lääkehoidosta vastaavan kotihoitotiimin toimesta tai apteekissa (apteekin oma konejakelu tai dosettijakelu) lääkitysturvallisuutta vaarantamatta. Jos kyseessä on annospussit, lääkkeen poistaminen on luontevinta tehdä lääkehoidosta vastaavassa kotihoitotiimissä, jossa kerta-annos muutenkin avataan. Lääkkeen poistaminen tai muu muutos sekä sen ajankohta dokumentoidaan huolella

potilastietojärjestelmään ja apteekin asiakastietoihin. Lisäksi annostelijoihin tulee merkitä avauksen päivämäärä sekä avaajan nimi ja organisaatio. (STM 2016:1)

Mikäli kunnan toiminnassa häviää asiakkaiden lääkkeitä, vastaa kunta korvaavien lääkkeiden hankinnasta omalla kustannuksellaan.

Annosjakelun lopettamiseen voidaan päätyä useista syistä. Tyypillisimpiä syitä ovat asiakkaan voinnin muuttuminen niin, että asiakas ei hyödy enää annosjakelusta tai hänen lääkityksensä ei muutoin sovellu enää annosjakeluun. Muita syitä ovat muun muassa sairaalahoitoon joutuminen tai kuolema.

Kotihoitotiimin vastuulla on ilmoittaa välittömästi asiakkaan annosjakelun lopettamisesta asiakkaalle tai omaiselle sekä apteekille, jonka kanssa annosjakelusopimus on tehty. Lopettamisesta on ilmoitettava apteekkiin viimeistään ennen tilauspäivää. Näin vältetään tarpeettomien annosjaeltujen lääkkeiden tilaaminen. Kotihoitotiimi vastaa jatkossa potilaan lääkehoidon toteuttamisesta normaalina lääkkeen jakeluna.

Annosjakelun vaihtaminen apteekista toiseen edellyttää asiakkaan antamien suostumusten päivittämistä ja uudet sopimukset. Mikäli asiakas haluaa vaihtaa apteekkia, tulee siitä ilmoittaa sovituille yhteyshenkilöille. Irtisanomisaika on kuukausi.

Apteekki ottaa itselleen asiakkaan palvelusetelin ja säilyttää sitä asiakkuuden ajan. Mikäli asiakas vaihtaa apteekkia, apteekki palauttaa asiakkaalle tämän palvelusetelin tai tarvittaessa kunta mitätöi palvelusetelin ja tekee asiakkaalle uuden.

13. Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Apteekin tulee nimetä toiminnan vastuuhenkilö.

Palvelua suorittavilla henkilöillä tulee olla terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) ja asetuksen (564/1994) mukainen koulutus ja ammatillinen pätevyys (proviisori, farmaseutti).

Apteekissa tulee olla nimettynä oma annosjakeluvastaava ja hänen varahenkilönsä, jotka hoitavat käytännön yhteydenpidon hoitohenkilökuntaan ja lääkäreihin, nämä henkilöt vastaavat myös tarvittavasta lääkeneuvonnasta.

Apteekilla tulee olla sähköinen tietokanta, jossa on ajan tasalla oleva annosjakeluyksikön lääkevalikoima sekä kuvat ja kuvaukset lääkkeistä. Kunnalla tulee olla pääsy tietokantaan. Tietokanta auttaa lääkkeiden tunnistamisessa, säästää aikaa ja lisää lääkitysturvallisuutta.

Apteekki vastaa henkilöstönsä riittävästä osaamisesta, ammatillisesta täydennyskoulutuksesta sekä apteekkitoimintaan kuuluvasta normien ja mm annosjakelutoiminnasta viranomaisten antamien määräysten ja ohjeiden mukaisesta toiminnasta mukaan lukien hyväksytyjen annosjakelupakkausten käyttämisestä.

14. Palvelun sisältövaatimukset

Annosjaeltujen lääkkeiden toimittamiseen soveltuvat pääsääntöisesti samat säännöt kuin muidenkin lääkkeiden toimittamiseen, mutta annosjakelun toimintatavat poikkeavat normaalista lääkkeen toimittamisesta. Apteekkien on huolehdittava siitä, että annosjakelun parissa työskentelevillä on riittävä koulutus ja ohjeistus annosjakelupalvelun toteuttamiseen.

14.1 Asiakkaalle annettava lääkeneuvonta

Läkelain 57 §:n 1 momentin mukaan lääkkeitä apteekista ja sivuapteekista toimitettaessa farmaseuttisen henkilökunnan on pyrittävä varmistumaan lääkeneuvonnan avulla siitä, että lääkkeen käyttäjä on selvillä lääkkeen oikeasta ja turvallisesta käytöstä. Apteekin on huolehdittava myös annosjakelupalvelua käyttävien asiakkaiden tai omaisten/omaishoitajien lääkeneuvonnasta, vaikka tämä ei aina toteudu suoraan lääkkeiden toimittamisen yhteydessä. Apteekissa annettava lääkeneuvonta voidaan paikallisesti sopien välittää myös lääkehoidosta vastaavan kotihoitotiimin henkilöstön kautta asiakkaalle. Lisäksi apteekin farmaseutti tai proviisori voi antaa lääkeneuvontaa säännöllisillä lääkehoidosta vastaavien kotihoitotiimien henkilökunnan sekä asiakkaiden ja/tai heidän omaisten koulutustilaisuuksilla. Asiakkaalla pitää olla mahdollisuus saada myös kirjallista tai sähköistä lääkeneuvonnan materiaalia. Näiden toimittamisesta asiakkaalle tulee sopia aina paikallisesti.

15. Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Asiakas on oikeutettu käyttämään palveluseteliä vain palvelusetelissä mainitun palvelun maksamiseen kunnan hyväksymältä palveluntuottajalta. Muiden kuin palvelusetelillä maksettavien palveluiden korvaamisesta asiakas ja apteekki sopivat keskenään. Mikäli asiakas hankkii apteekilta muita kuin palveluseteliin määritettyjä palveluja tai haluaa palvelua palveluseteliin määritetyn ajan ulkopuolelta, hän vastaa näistä kustannuksista itse.

16. Palvelusetelin arvo ja hinnoittelu

Lääkkeiden annosjakelun palvelusetelissä on kattohinta ts. palvelusetelisääntökirjaan on määriteltävä enimmäishinta, jolla palveluntuottajan on palvelu tuotettava. Palvelusetelillä myönnetystä lääkkeiden annosjakelusta ei asiakkaalle saa koitua itse maksettavaa maksua, eli asiakkaalta ei saa periä omavastuuta palvelusetelin käytöstä.

Kunta vahvistaa palvelusetelin arvon ja tarvittaessa arvoa voidaan muuttaa. Apteekki ei voi korottaa palvelusetelipalvelun hintaa yli kattohinnan.

Mikäli apteekki tekee perustellun erillispussitilauksen (=tuotepussitilauksen) kunnan pyynnöstä, korvataan tästä apteekille aiheutuneet toimitus- ja postituskustannukset palvelusetelisääntökirjan hinnaston mukaisesti.

Tuotepussitilauksessa tulee kunnan ja apteekin yhteistyössä arvioida kustannusvaikutukset ja lääkitysturvallisuus ja valita tarkan harkinnan mukaan edullisin ja toimivin vaihtoehto. Tuotepusseja tulee tilata apteekista vain perustellusta syystä, lähinnä vain tapauksissa, joissa asiakas on siirtymässä koneellisen annosjakelun piiriin ja asiakkaalla on vain yksi lääke, joka ei ihan riitä annosjakelujakson alkuun saakka ja muu lääkkeen toimitus olisi asiakkaalle kallista.

Annosjakelu voidaan aloittaa siitä päivästä, kun kallis lääke loppuu kotoa. Varsinkin, jos muut lääkkeet ovat edullisia ja niistä tulevan hävikin kustannus pieni. Näin saadaan kaikki lääkkeet samaan pussiin, mikä on lääkitysturvallisuuden kannalta tärkeää.

XI Hintaliite

Liite palvelusetelisääntökirjaan: palvelusetelien hinnat ja kattohinnat

Palvelu	Setelin arvo	Kattohinta
Ikäihmisten tehostettu asumispalvelu		
Ikäihmisten tehostettu asumisp., vuorokausihinta	-133,89 €/pv vähennettynä asiakkaan tulojen mukaan määräytyvällä maksulla	
Vammaisten ja kehitysvammaisten asumispalvelu		
Vamm. palv., tuettu asuminen asumispalveluyksikön tukiasunto	30-60 €/pv	60 €/pv
Vamm. palv., tuettu asuminen asiakkaan kotiin	30-50€ /h	50 €/h
Vamm. palv., palveluasuminen	70-90 €/pv	90 €/pv
Vamm. palv., tehostettu palveluasuminen	100-120 €/pv	120 €/pv
Vamm. palv., vaativa tehostettu palveluasuminen 1	130-150 €/pv	150 €/pv
Vamm. palv., vaativa tehostettu palveluasuminen 2	160-170€ /pv	170 €/pv
Vamm. palv., erityisen vaativa tehostettu palveluasuminen	180-250 €/pv	250 €/pv
Vamm. palv., ateriapäivä		18,60 €/pv
Vammaispalvelut ylläpito -ylläpidon suuruuteen vaikuttaa asiakkaan avuntarve mm pyykinhuollossa tai siivouksen suhteen		75 €/kk
Lapsiperheiden kotipalvelu		
Lapsiperheiden kotipalvelu, lyhytaikainen	22-30 €/h	
Lapsiperheiden kotipalvelu, pitkäaikainen, arkisin klo 8:00-18:00	10-30 €/h	30 €/h
Lapsiperheiden kotipalvelu, pitkäaikainen, arkisin klo 18:00-22:00	14,50-34,50 €/h	34,50 €/h
Lapsiperheiden kotipalvelu, pitkäaikainen, lauantaisin 8:00-18:00	17,50-37,50 €/h	37,50 €/h
Lapsiperheiden kotipalvelu, pitkäaikainen, lauantaisin 18:00-22:00	40-60 €/h	60 €/h
Lapsiperheiden kotipalvelu, pitkäaikainen, sunnuntaisin 8:00-18:00	34-54 €/h	54 €/h

Lapsiperheiden kotipalvelu, pitkäaikainen, sunnuntaisin 18:00-22:00	40-60 €/h	60 €/h
Lyhytaikainen asumispalvelu (tilapäishoito)		
Lyhytaikainen asumispalvelu, vuorokausihinta	120 €/pv	155,70 €/pv
Omaishoitajan vapaat		
Omaishoitajan vapaat, vuorokausihinta tai vastaavalla summalla kotiin tuotettua palvelua	144,10 €/pv	155,70 €/pv
Tilapäinen kotihoito		
Tilapäinen kotihoito	22 €/h	
Erytisasumispalvelut		
Erytisasumisp., tuettu asuminen asiakkaan kotiin	48€/h	48 €/h
Erytisasumisp., tuettu asuminen asumisyksikössä	48 €/pv	48 €/pv
Erytisasumisp., palveluasuminen vrk hinta	-80 €/pv vähennettynä asiakkaan tulojen mukaan määräytyvällä maksulla	80 €/pv
Erytisasumisp., tehostettu palveluasuminen	- 142,48 €/pv vähennettynä asiakkaan tulojen mukaan määräytyvällä maksulla	142,48 €/pv
Erytisasumisp., palveluasuminen, ateriapäivä		18,60 €/pv
Erytisasumisp., palveluasuminen pyykkimaksu		50,00 €/kk
Erytisasumisp., palveluasuminen siivousmaksu		68,20 €/kk
Vammaisten työ- ja päivätoiminta		
Työtoiminta yksikön ulkopuolella / avotyö	25 €/pv	25 €/pv
Työtoiminta	60 €/pv	60 €/pv
Päivätoiminta	95 €/pv	95 €/pv
Vaikeavammaisten päivätoiminta	130-150 €/pv	130-150 €/pv
Kuljetuslisä, alle 5 km/suunta	10 €/pv	
Kuljetuslisä, 5-15 km/suunta	25€ /pv	
Kuljetuslisä, yli 15 km/suunta	30 €/pv	

Ateriamaksu, aamiainen		2,00 €/ateria
Ateriamaksu, lounas		6,00 €/ateria
Ateriamaksu, päiväkahvi/välipala		1,70 €/ateria
Kuljetusmaksu, alle 5 km/suunta		2 €/pv
Kuljetusmaksu, 5-15 km/suunta		4 €/pv
Kuljetusmaksu, yli 15 km/suunta		6 €/pv
Lääkkeiden koneellinen annosjakelu		
Lääkkeiden koneellisen annosjakelu, viikon lääkkeiden jako	3,00 €/vko, sis. alv 10 %	3,00 €/vko, sis. alv 10 %
Erillispussitilaus	0,60 euroa euroa/ps, sis. alv 10 %	0,60 euroa euroa/ps, sis. alv 10 %

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut ja omavastuuosuudet ovat arvonlisäverottomia arvonlisäverolain § 34-38 perusteella mukaan lukien esimerkiksi ateria-, siivous-, ruokaostos-, kylvetys-, kuljetus-, saattaja- ja lumenluontipalvelut.

Lapsiperheiden kotipalvelussa lauantai-iltojen hinnat koskevat arkipyhien aattoiltoja ja sunnuntain hinnat arkipyhiä sekä jouluaattoja ja juhannusaattoja.